

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
З КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА,
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
для вступу на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти
за спеціальністю К9 Правоохоронна діяльність**

Чернігів – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з кримінального права, кримінально-виконавчого права, адміністративного права та кримінального процесу розроблена з метою забезпечення абітурієнтів для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» орієнтованою тематикою з кримінального права, кримінально-виконавчого права, адміністративного права та кримінального процесу, на базі якого склалися тестові завдання для проведення вступних випробувань.

Головним завданням фахового вступного випробування є перевірка вміння конкретизувати знання з кримінального права, кримінально-виконавчого права, адміністративного права та кримінального процесу і нормативно-правової бази України, наявності навичок їх застосування у практичній діяльності.

Програма фахового вступного випробування складається з пояснювальної записки, змісту фахових вступних випробувань в розрізі навчальних дисциплін.

Вступники, що проходять вступне випробування, повинні ЗНАТИ:

- мету, завдання, зміст, принципи та методи кримінального права України;
- кримінальне законодавство України, керівні постанови Пленуму Верховного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду з питань застосування кримінального законодавства, стан судової практики;
- стан основних проблем науки кримінального права;
- предмет та принципи кримінального законодавства, його систему;
- підстави кримінальної відповідальності;
- основні інститути кримінального права;
- систему та види кримінальних покарань, умови та порядок їх застосування;
- види окремих кримінальних правопорушень та їх склад;
- правила кваліфікації кримінальних правопорушень;
- міжнародні документи та матеріали, що відображають новітні світові погляди на порядок і умови виконання кримінальних покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаних з ним, правовий статус різних категорій осіб, які засуджені до кримінальних покарань, вимоги, яким повинен відповідати персонал Державної кримінально-виконавчої служби України;
- Закони України, нормативно-правові акти Міністерства юстиції України та інші нормативні документи, що визначають державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації;

- мету, завдання, зміст, принципи та методи кримінально-виконавчого права України;
- систему органів та установ держави, що виконують кримінальні покарання та пробацію;
- правову регламентацію діяльності слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України;
- правову регламентацію, порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань;
- правові засади функціонування уповноважених органів з питань пробації;
- правову регламентацію та порядок прийняття засуджених до позбавлення волі на певний строк і довічного позбавлення волі до установ виконання покарань, їх облік, переведення до інших установ виконання покарань та звільнення за різними підставами від відбування кримінального покарання;
- правову регламентацію та особливості режиму відбування покарання в установах виконання покарань різних видів та рівнів безпеки;
- умови тримання засуджених до позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі в структурних ділянках виправних колоній;
- правову регламентацію та порядок відбування покарання в дисциплінарному батальйоні;
- правову регламентацію та порядок вирішення питань трудового і побутового влаштування засуджених до обмеження або позбавлення волі на певний строк після їх звільнення;
- правову регламентацію та порядок дій адміністрації установ виконання покарань щодо запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень засудженими та іншими особами;
- правовий статус персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України та заходи державних органів щодо його поліпшення;
- теоретико-правові основи адміністративного права, сутність публічної адміністрації;
- принципи та джерела адміністративного права;
- структуру публічної адміністрації в Україні;
- законодавство у сфері публічної служби;
- поняття державної служби та державного управління;

- знати форми (інструменти) діяльності публічної адміністрації;
- процедури у діяльності органів публічної адміністрації в Україні;
- основні теоретико-правові положення інституту адміністративної відповідальності;
- поняття адміністративного правопорушення; види адміністративних стягнень і порядок їх накладення;
- практику застосування адміністративного законодавства;
- загальну характеристику Кодексу України про адміністративні правопорушення,
- види адміністративних правопорушень;
- заходи запобігання адміністративним правопорушенням;
- забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення;
- провадження у справах про адміністративні правопорушення.
- теорію кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство України;
- предмет та принципи кримінального процесуального законодавства, його систему;
- стан основних проблем кримінальної процесуальної діяльності;
- практику застосування судами, прокурорами, органами досудового розслідування та адвокатами кримінального процесуального законодавства України;

УМІТИ:

- орієнтуватися в системі кримінального законодавства, знаходити в ньому необхідну для конкретного випадку норму;
- тлумачити чинне кримінальне законодавство;
- кваліфікувати кримінальне правопорушення у точній відповідності до закону;

- визначати характер та справедливість покарання, обраного по конкретному провадженню;
- правильно оцінювати застосування звільнення від кримінальної відповідальності з випробуванням та умовно-дострокового звільнення;
- обчислювати строки давності та погашення судимості;
- аналізувати тенденції юридичної практики та оцінювати їх з точки зору відповідності закону;
- користуватись у своїй професійній діяльності Законами України, нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України та іншими нормативними документами, що визначають державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації;
- організувати прийняття засуджених до покарань, пов'язаних з позбавленням волі, до установ виконання покарань та застосовувати основні елементи режиму виконання і відбування покарань;
- користуватись засобами створення відповідних умов для ефективного здійснення виховного процесу під час виконання/відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним;
- регулювати правові відносини, що виникають під час виконання/відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним;
- визначати початок і строк закінчення попереднього ув'язнення, термін відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним, та порядок обчислення строків, передбачених ст. 81, 82 Кримінального кодексу України, а також ведення відповідної облікової документації;
- орієнтуватися в системі чинного адміністративного законодавства;
- тлумачити чинне адміністративне законодавство;
- використовувати основні теоретичні положення соціального управління у вирішенні професійних завдань;
- правильно застосовувати адміністративно-правові норми до конкретних суспільних відносин;
- розробляти проекти юридичних актів та процесуальних документів;
- орієнтуватися в системі та структурі законодавства, що регулює відносини в сфері публічного управління;

- приймати вірне рішення щодо застосування в кожній конкретній ситуації норм адміністративного законодавства та заходів адміністративного впливу,
- орієнтуватися в системі кримінального процесуального законодавства України;
- правильно тлумачити і застосовувати норми кримінального процесуального права;
- самостійно поповнювати й поглиблювати свої знання з дисципліни «Кримінальний процес»;
- визначати, обґрунтовувати та відстоювати свою правову позицію при проведенні досудового розслідування та під час судового розгляду кримінальних проваджень;
- захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси суспільства і держави під час кримінального провадження;
- аналізувати тенденції юридичної практики та оцінювати їх з точки зору відповідності кримінальному процесуальному законодавству України.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

ТЕМА 1. Поняття, джерела, завдання, функції, принципи та система кримінального права України. Наука кримінального права

Кримінальне право України як юридична наука та навчальна дисципліна у закладах вищої освіти.

Значення поняття «кримінальне право України». Кримінальне право України як окрема галузь права, як юридична наука та як навчальна дисципліна у закладах вищої освіти.

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, характерні особливості, місце в правовій системі.

Кримінально-правова політика: поняття, ознаки та завдання.

Механізм кримінально-правового регулювання: поняття, загальна характеристика. Основні елементи механізму кримінально-правового регулювання: норми кримінального права, юридичні факти, кримінально-правові відносини, правозастосовні акти, акти реалізації кримінального права.

Основні методи (типи) кримінально-правового регулювання.

Основні завдання кримінального права та їх відображення в Кримінальному кодексі України.

Функції кримінального права. Охоронна та регулятивні функції кримінального права.

Кримінальне право України та інші галузі права, їх зв'язок та відмінності.

Система кримінального права України. Загальна та Особлива частини кримінального права України, їх особливості та взаємозв'язок. Система Загальної частини кримінального права України.

Кримінальне право України як юридична наука. Предмет та основні методи науки кримінального права. Основні напрямки досліджень та завдання кримінально-правової науки на сучасному етапі розвитку України.

Кримінальне право України як навчальна дисципліна у вищих навчальних закладах, її предмет, основні методи та форми вивчення. Система курсу Загальної частини кримінального права України. Загальна характеристика літератури до курсу.

Поняття принципу права. Принципи права як особливий елемент його змісту. Система принципів кримінального права України.

Поняття джерела кримінального права. Основні джерела сучасного кримінального права України. Конституція України як джерело кримінального права України. Особливості окремих положень Конституції України, що мають кримінально-правовий зміст. Кримінальний кодекс України 2001 р. – основне джерело кримінального права України. Загальна характеристика чинного КК України. Міжнародні договори як джерела кримінального права України. Особливості імплементації окремих положень міжнародних договорів в кримінальне право України. Рішення Конституційного Суду України як джерело кримінального права України.

Нормативно-правові акти, які містять окремі положення кримінально-правового характеру чи частково визначають зміст окремих кримінально-правових норм. Відмінність таких нормативно-правових актів від джерел кримінального права України. Юридична природа та кримінально-правове значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України.

Основні етапи розвитку кримінального права України. Загальна характеристика основних джерел кримінального права України на окремих етапах його розвитку.

ТЕМА 2. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі

Поняття закону про кримінальну відповідальність. Ознаки закону про кримінальну відповідальність. Тотожність понять «закон про кримінальну відповідальність» та «кримінальний закон». КК України як сукупність кримінальних законів. Структура закону про кримінальну відповідальність. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність.. Види і способи тлумачення окремих положень КК та інших джерел кримінального права України.

Поняття чинності КК та інших джерел кримінального права України в часі. Визначення поняття часу вчинення кримінального правопорушення в КК України та відмежування цього поняття від інших кримінально-правових понять (юридичного моменту визнання кримінального правопорушення закінченим, фактичного припинення кримінального). Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність (кримінального закону) та інших джерел кримінального права у часі.

Поняття чинності КК та інших джерел кримінального права України у просторі. Поняття місця вчинення кримінального правопорушення за КК України. Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність (кримінального закону) у просторі: територіальний, національний (громадянства), універсальний, реальний. Особливості дії зазначених принципів з урахуванням положень КК України та міжнародних договорів.

Правові наслідки засудження особи за межами України. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, та особи, яка засуджена за вчинення кримінального правопорушення.

ТЕМА 3. Кримінальне правопорушення та його види

Кримінальне правопорушення як антисоціальне та правове явище. Загальні підходи до визначення поняття та змісту кримінального правопорушення у кримінально-правовій доктрині.

Поняття кримінального правопорушення за КК України. Ознаки кримінального правопорушення, їх загальна характеристика. Діяння (дія або бездіяльність) як обов'язковий елемент поняття «кримінальне правопорушення». Суспільно небезпечне діяння як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Кримінальна протиправність діяння як нормативно-правова (формально-юридична) ознака кримінального правопорушення. Винність діяння як ознака кримінального правопорушення. Кримінально-правова караність діяння як ознака кримінального правопорушення.

Класифікація кримінальних правопорушень у кримінальному праві.

Види кримінальних правопорушень за змінами до кримінального законодавства. Кримінальний проступок та злочин.

Кримінальний проступок як вид кримінального правопорушення. Правова природа проступку у кримінально-правовій доктрині. Кримінально-правове значення інституту кримінального проступку. Поняття та зміст кримінального проступку. Ознаки кримінального проступку.

Злочин як вид кримінального правопорушення. Поняття та зміст злочину. Ознаки злочину. Види (категорії) злочинів за ступенем тяжкості в КК України.

Малозначність діяння. Юридична природа положення ч. 2 ст.11 КК України щодо малозначності діяння, його значення для правозастосовної практики.

Кримінальне правопорушення та інші правопорушення: співвідношення, спільні ознаки, відмінності.

ТЕМА 4. Склад кримінального правопорушення

Різні значення терміну «склад кримінального правопорушення»: склад кримінального правопорушення як специфічна юридична конструкція у кримінальному праві (юридичний склад кримінального правопорушення); склад кримінального правопорушення як системне поєднання юридичних фактів (фактичний склад кримінального правопорушення); склад кримінального правопорушення як категорія науки кримінального права.

Особливості юридичного складу кримінального правопорушення як специфічної юридичної конструкції в кримінальному праві. Співвідношення поняття кримінального правопорушення і юридичного складу кримінального правопорушення.

Основні функції юридичного складу кримінального правопорушення в механізмі кримінально-правового регулювання.

Загальна структура, специфічна конструкція та конкретний зміст юридичного складу кримінального правопорушення як його основні системно-структурні характеристики. Обов'язкові та факультативні елементи юридичного складу кримінального правопорушення.

Проблеми класифікації юридичних складів кримінальних правопорушень. Підстави (критерії) поділу юридичних складів кримінальних правопорушень на види. Основні види юридичних складів кримінальних правопорушень та їх кримінально-правова характеристика.

ТЕМА 5. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і предмет (об'єкт) кримінально-правової охорони. Загальна характеристика механізму посягання на предмет кримінально-правової охорони. Спірні питання щодо об'єкта кримінального правопорушення в науці кримінального права.

Види об'єктів кримінального правопорушення. Підстави класифікації об'єктів кримінального правопорушення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення «по вертикалі» та «по горизонталі».

Родовий (спеціальний) об'єкт кримінального правопорушення. Соціальні та юридичні підстави виділення родового об'єкта кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення родового об'єкта кримінального правопорушення.

Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення. Особливості відображення безпосереднього об'єкта в юридичному складі кримінального правопорушення. Основний та додатковий безпосередні об'єкти кримінального правопорушення та їх відмінність від факультативного предмета (об'єкта) кримінально-правової охорони.

Потерпілий від кримінального правопорушення та предмет кримінального правопорушення як факультативні елементи, що характеризують об'єкт кримінального правопорушення.

ТЕМА 6. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Особливості елементів, що утворюють об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Діяння як обов'язковий елемент об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Загальні ознаки діяння як прояву поведінки людини. Вплив нездоланної сили, фізичного та психічного примусу на кримінальну відповідальність особи. Дія та бездіяльність як окремі форми діяння за кримінальним правом України.

Суспільне небезпечні наслідки кримінального правопорушення: поняття, види, кримінально-правове значення.

Причинний зв'язок між діянням і наслідками як один із видів зв'язку між елементами складу кримінального правопорушення. Основні філософські

концепції причинного зв'язку та їх використання в різних кримінально-правових теоріях (*conditio sine qua non*, необхідного спричинення, адекватної причинності, фінальна теорія та ін.). Основні різновиди причинного зв'язку, їх кримінально-правовий зміст та значення.

Інші факультативні елементи, що характеризують об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення (спосіб, час, місце, обстановка (ситуація), знаряддя та засоби вчинення кримінального правопорушення).

ТЕМА 7. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення за КК України. Особливості елементів складу кримінального правопорушення, що характеризують його суб'єкта. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення», «виконавець кримінального правопорушення», «особа винного» та «особистість особи, що вчинила кримінальне правопорушення».

Поняття осудної особи та неосудності за КК України. Формула неосудності. Обмежена осудність за КК України та її кримінально-правове значення. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинені у стані сп'яніння, внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Вік суб'єкта кримінального правопорушення як обов'язковий елемент складу кримінального правопорушення. Вплив віку на кримінальну відповідальність особи. Основні правила встановлення віку суб'єкта кримінального правопорушення.

Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення як факультативний елемент складу кримінального правопорушення. Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення за КК України. Підстави класифікації спеціальних суб'єктів кримінального правопорушення та основні їх види. Вплив ознак спеціального суб'єкта кримінального правопорушення на кримінальну відповідальність.

ТЕМА 8. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Особливості елементів, що утворюють суб'єктивну сторону складу кримінального правопорушення.

Поняття вини за КК України. Компоненти, що утворюють зміст вини. Спірні питання щодо вини в науці кримінального права. Ступінь вини як кримінально-правове поняття.

Підстави (критерії) поділу вини на форми та види. Кримінально-правове значення поділу вини на форми і види.

Умисел як форма вини. Види умислу за КК України. Особливості змісту інтелектуального та вольового моментів прямого та непрямого (евентуального) умислу. Вплив специфічної конструкції юридичного складу кримінального правопорушення на зміст умислу. Види умислу, що виділяються в теорії кримінального права: заздалегідь обдуманий умисел та умисел, що виник раптово; конкретизований та неконкретизований умисел. Кримінально-правове значення зазначених видів умислу.

Необережність як форма вини. Види необережності за КК України. Кримінальна протиправна самовпевненість, її інтелектуальний та вольовий

моменти. Відмінність кримінальної протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінальна протиправна недбалість, її інтелектуальний та вольовий моменти. Об'єктивний та суб'єктивний критерії кримінальної протиправної недбалості, її відмінність від казусу (випадку) в кримінальному праві.

Складна вина. Основні форми (прояви) складної вини в юридичних складах окремих кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення складної вини.

Мотив і мета кримінального правопорушення, їх види та кримінально-правове значення. Поняття фізіологічного афекту, його вплив на кримінальну відповідальність особи.

Помилка в кримінальному праві. Види помилок, їх вплив на вину та кримінально-правову оцінку поведінки особи.

ТЕМА 9. Стадії кримінального правопорушення

Поняття стадії кримінального правопорушення. Чинники, що впливають на визначення стадії кримінального правопорушення. Види стадій кримінального правопорушення за КК України.

Закінчене кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення за КК України. Особливості родової юридичної конструкції складу закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення окремих різновидів умисних кримінальних правопорушень в залежності від особливостей їх юридичних складів.

Готування до кримінального правопорушення. Поняття готування до кримінального правопорушення за КК України. Особливості видової юридичної конструкції складу готування до кримінального правопорушення. Види підготовчих діянь за КК України та їх кримінально-правова характеристика. Відмінність готування до кримінального правопорушення від вияву наміру вчинити кримінальне правопорушення.

Замах на кримінальне правопорушення. Поняття замаху на кримінальне правопорушення за КК України. Особливості видової юридичної конструкції замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення та їх кримінально-правове значення. Відмінність замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення та від закінченого кримінального правопорушення.

Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Підстави такої відповідальності, особливості кваліфікації готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення. Основні проблеми караності незакінченого кримінального правопорушення та їх вирішення в КК України.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Поняття добровільної відмови за КК України. Особливості родової юридичної конструкції складу добровільної відмови. Кримінально-правові наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каюття.

ТЕМА 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Співучасть у кримінальному правопорушенні та інші прояви вчинення кримінального правопорушення за наявності зв'язку між кількома особами. Визначення поняття співучасті у кримінальному правопорушенні в КК України. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Спірні питання щодо співучасті у кримінальному правопорушенні в науці кримінального права.

Види співучасників кримінального правопорушення за КК України. Кримінально-правова характеристика ознак окремих співучасників – виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача, пособника.

Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Підстави (критерії) поділу співучасті у кримінальному правопорушенні на форми. Кримінально-правова характеристика окремих форм співучасті у кримінальному правопорушенні (співвиконавства, співучасті з розподілом ролей, вчинення кримінального правопорушення організованою групою, вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією).

Кримінальна відповідальність співучасників. Підстави такої відповідальності, особливості кваліфікації діянь співучасників, вчинених у межах окремих форм співучасті у кримінальному правопорушенні. Межі кримінальної відповідальності співучасників при вчиненні кримінального правопорушення в співучасті зі спеціальним суб'єктом кримінального правопорушення, при вчиненні незакінченого кримінального правопорушення, при так званому ексцесі виконавця (співвиконавця). Особливості кримінальної відповідальності організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.

Добровільна відмова співучасників. Особливості юридичного складу добровільної відмови виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача, пособника.

Причетність до кримінального правопорушення. Поняття причетності до кримінального правопорушення. Форми причетності до кримінального правопорушення. Відмінність окремих форм причетності до кримінального правопорушення від співучасті у кримінальному правопорушенні. Особливості кримінальної відповідальності за окремі форми причетності до кримінального правопорушення за КК України.

Посереднє вчинення (виконання) кримінального правопорушення. Поняття посереднього вчинення (виконання) кримінального правопорушення та його відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні. Основні різновиди посереднього вчинення кримінального правопорушення. Особливості кримінальної відповідальності за посереднє вчинення кримінального правопорушення.

Групове вчинення кримінального правопорушення за відсутності ознак співучасті у кримінальному правопорушенні. Особливості кримінальної відповідальності суб'єкта кримінального правопорушення за групове його вчинення.

ТЕМА 11. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень у кримінальному праві.

Одиничне кримінальне правопорушення як складовий елемент множинності кримінальних правопорушень: поняття, ознаки та занчення. Види одиничних

кримінальних правопорушень. Просте одиничне кримінальне правопорушення: поняття, ознаки та види. Ускладнене одиничне кримінальне правопорушення: поняття, ознаки та види. Триваючі, продовжувані та складні (складені) кримінальні правопорушення як специфічні різновиди одиничних кримінальних правопорушень. Особливості об'єктивної сторони цих кримінальних правопорушень, відмінність їх від окремих форм множинності кримінальних правопорушень.

Юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень. Відмежування множинності кримінальних правопорушень від одиничних кримінальних правопорушень, що складаються з декількох діянь, від складних (складених) кримінальних правопорушень, від триваючих та продовжуваних кримінальних правопорушень.

Форми множинності кримінальних правопорушень. Підстави (критерії) виділення окремих форм множинності кримінальних правопорушень. Проблеми систематизації різних проявів множинності кримінальних правопорушень у науці кримінального права. Форми множинності кримінальних правопорушень, що виділяються в КК України.

Повторність кримінальних правопорушень. Поняття повторності кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки повторності кримінальних правопорушень. Відображення повторності кримінальних правопорушень в Загальній та Особливій частинах КК України. Види повторності. Кримінально-правове значення повторності кримінальних правопорушень.

Сукупність кримінальних правопорушень. Поняття сукупності кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки сукупності кримінальних правопорушень. Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції кримінально-правових норм. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна, реальна, реально-ідеальна. Кримінально-правове значення сукупності кримінальних правопорушень.

Рецидив кримінальних правопорушень. Поняття рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки рецидиву кримінальних правопорушень. Відображення рецидиву кримінальних правопорушень в Загальній та Особливій частинах КК України. Види рецидиву: загальний, спеціальний, простий, багаторазовий, пенітенціарний. Кримінально-правове значення рецидиву кримінальних правопорушень та окремих його видів.

Поєднання в поведінці особи кількох форм множинності кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення такого поєднання.

ТЕМА 12. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття та юридична природа обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Проблеми класифікації цих обставин у науці кримінального права.

Необхідна оборона: поняття, ознаки, умови правомірності. Перевищення меж необхідної оборони. Юридична природа ситуації, передбаченої ч. 4 ст. 36 КК України. Провокація оборони.

Уявна оборона: поняття за КК України, юридична природа та основні різновиди. Вплив уявної оборони на кримінальну відповідальність особи.

Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони. Відповідальність за перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

Крайня необхідність: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони. Проблеми відповідальності за перевищення меж крайньої необхідності.

Фізичний або психічний примус: поняття та ознаки. Кримінально-правове значення фізичного та психічного примусу.

Невиконання наказу або розпорядження, його правовий зміст. Підстави визнання наказу або розпорядження законним. Поняття та ознаки явно кримінально протиправного наказу або розпорядження. Правові наслідки відмови від виконання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження. Особливості кримінальної відповідальності особи, яка віддала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, та особи, яка виконала такий наказ або розпорядження. Особливості кримінально-правової оцінки ситуації, в якій особа виконала наказ або розпорядження за обставин, коли вона не усвідомлювала і не могла усвідомлювати його кримінально протиправного характеру.

Діяння, пов'язане з ризиком: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Поняття та ознаки виправданості ризику за КК України. Невиправданий ризик та його кримінально-правове значення.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Специфічні підстави та особливості кримінальної відповідальності особи, яка виконує таке завдання.

Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України: поняття та кримінально-правовий зміст.

Загальна характеристика обставин, що виключають кримінально протиправне діяння, які не передбачені КК України.

ТЕМА 13. Кримінальна відповідальність

Поняття кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність – різновид юридичної відповідальності. «Родові» та «видові» ознаки кримінальної відповідальності. Спірні питання щодо кримінальної відповідальності в науці кримінального права.

Кримінальна відповідальність як елемент механізму кримінально-правового регулювання: юридична природа, основний зміст, функції. Кримінальна відповідальність та інші елементи механізму кримінально-правового регулювання (кримінально-правові норми, юридичні факти, кримінально-правові відносини).

Форми кримінальної відповідальності. Підстави виділення окремих форм кримінальної відповідальності. Загальна характеристика окремих форм кримінальної відповідальності, що передбачені КК України (покарання, звільнення від покарання та його відбуття). Юридична природа звільнення від кримінальної відповідальності як окремого інституту кримінального права України.

Підстава (підстави) кримінальної відповідальності. Визначення підстави кримінальної відповідальності в КК України.

ТЕМА 14. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Юридична природа та основний кримінально-правовий зміст звільнення від кримінальної відповідальності як окремого інституту в сучасному кримінальному праві.

Правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності за КК України. Проблеми систематизації окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності:

- 1) у зв'язку з дійовим каяттям;
- 2) у зв'язку з примиренням винного з потерпілим;
- 3) у зв'язку з передачею особи на поруки;
- 4) у зв'язку із зміною обстановки;
- 5) у зв'язку із закінченням строків давності;
- 6) на підставі закону України про амністію.

Загальна характеристика спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених в нормах Особливої частини КК України.

ТЕМА 15. Покарання та його види

Поняття покарання за КК України. Ознаки покарання. Покарання в системі заходів кримінально-правового впливу.

Мета покарання за КК України. Спірні питання щодо мети (цілей) покарання в науці кримінального права. Кара, виправлення засуджених, загальна та спеціальна превенція як окремі цілі (складові мети) покарання. Проблеми ієрархії цілей покарання при застосуванні окремих видів покарань.

Поняття виду покарання. Система видів покарання в кримінальному праві. Основні ознаки (характеристики) системи видів покарання за КК України. Кримінально-правове значення системи видів покарання.

Види покарань за КК України. Штраф. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Позбавлення державної нагороди України. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна та її відмежування від спеціальної конфіскації. Арешт. Пробаційний нагляд. Обмеження волі. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі.

Смертна кара як вид покарання в кримінальному праві окремих держав. Смертна кара в історії кримінального права України. Рішення Конституційного Суду України від 29 грудня 1999 р. щодо неконституційності положень КК України 1960 р. в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання, – правова підстава скасування смертної кари в Україні.

ТЕМА 16. Призначення покарання

Призначення покарання як специфічний етап застосування кримінально-правових норм. Обрання конкретної міри покарання, його основний кримінально-правовий зміст.

Загальні засади призначення покарання, їх юридична природа та загальний зміст. Загальні правила призначення покарання за КК України. Призначення покарання у межах, встановлених у санкції статті (частини статті) КК України, яка передбачає відповідальність за вчинений кримінальне правопорушення. Винятки з цього правила, що передбачені в КК України. Дотримання при призначенні покарання положень Загальної частини КК України. Врахування при призначенні покарання ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особи винного та обставин справи, що пом'якшують чи обтяжують покарання. Зв'язок призначення покарання з метою спеціальної та загальної превенції.

Загальна характеристика обставин, що пом'якшують чи обтяжують покарання. Особливості врахування таких обставин при призначенні покарання в окремих кримінально-правових ситуаціях.

Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Юридична природа та особливості врахування при призначенні покарання обставин, передбачених ст. 68 КК України.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Підстави та види такого пом'якшення покарання. Інші випадки пом'якшення покарання при його призначенні, що передбачені КК України.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю кримінальних правопорушень. Умови, порядок та принципи призначення остаточного покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, за які особа засуджується одним вирок. Особливості призначення остаточного покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, за які особа засуджується кількома вирок. Особливості призначення остаточного покарання за сукупністю вироків.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови, порядок та принципи призначення остаточного покарання за сукупністю вироків. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю вироків. Особливості та порядок призначення покарання особі, яка засуджується за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків одночасно.

Правила складання покарань та зарахування попереднього ув'язнення. Особливості складання окремих видів основних покарань. Виконання додаткових покарань різних видів. Особливості зарахування попереднього ув'язнення при призначенні окремих видів основних покарань. Обчислення строків покарання.

ТЕМА 17. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та юридична природа звільнення від покарання та його відбування. Основний кримінально-правовий зміст звільнення від покарання та його відбування, його відмінність від звільнення від кримінальної відповідальності.

Проблеми систематизації окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання, звільнення від подальшого відбування покарання, заміна покарання більш м'яким та пом'якшення призначеного покарання як окремі форми (субінститути) інституту звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Звільнення від покарання особи у зв'язку з втратою нею суспільної небезпеки. Звільнення від покарання особи у зв'язку із закінченням строків давності. Інші різновиди безумовного звільнення від покарання, що передбачені КК України. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого. Інші різновиди умовного звільнення від покарання, що передбачені КК України.

Звільнення від подальшого відбування покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Звільнення від подальшого відбування покарання особи, засудженої за діяння, караність якого законом усунена. Звільнення від подальшого відбування покарання особи у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Інші різновиди безумовного звільнення від відбування покарання, що передбачені КК України. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Інші різновиди умовного звільнення від відбування покарання, що передбачені КК України.

Заміна покарання більш м'яким, його специфічний кримінально-правовий зміст. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Заміна виправних робіт штрафом. Інші різновиди заміни покарання більш м'яким, що передбачені КК України.

Пом'якшення призначеного покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Зниження призначеної особі міри покарання до максимальної межі, встановленої санкцією нового закону, що пом'якшує кримінальну відповідальність. Інші різновиди пом'якшення покарання, що передбачені КК України.

Особливості звільнення від покарання та його відбування на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

ТЕМА 18. Судимість

Поняття судимості. Часові межі судимості. Обставини, які зумовлюють визнання особи такою, що не має судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості.

Погашення судимості. Загальні умови та строки погашення судимості. Особливості обчислення строків погашення судимості при перебігу давності виконання вироку, при умовно-достроковому звільненні від покарання чи заміні його більш м'яким. Погашення судимості в осіб, щодо яких застосовано закон України про амністію або акт про помилування. Переривання строку погашення судимості.

Зняття судимості. Умови та підстави зняття судимості, що передбачені КК України.

ТЕМА 19. Заходи кримінально-правового характеру

Поняття та види заходів кримінально-правового характеру.

Поняття примусових заходів медичного характеру, їх юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Мета (цілі) примусових заходів медичного характеру.

Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Особливості застосування окремих видів примусових заходів медичного характеру, що передбачені КК України. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

Поняття примусового лікування, його юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Особи, до яких може бути застосоване примусове лікування. Місця примусового лікування, визначені КК України.

Спеціальна конфіскація. Підстави застосування спеціальної конфіскації. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.

Примусові заходи виховного характеру, що застосовуються до особи, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільне небезпечне діяння. Види заходів кримінально-правового впливу, що можуть бути застосовані до неповнолітнього та малолітнього за КК України.

Обмежувальні заходи. Місце та роль обмежувальних заходів у системі заходів кримінально-правового характеру та запобігання домашнього насильства. Підстави та передумови застосування обмежувальних заходів, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Обов'язки та заборони, які можуть бути покладені судом до особи, що вчинила домашнє насильство.

ТЕМА 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Неповнолітні та малолітні особи як особливі суб'єкти охоронних кримінально-правових відносин. Примусові заходи виховного характеру, що застосовуються до особи, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільне небезпечне діяння.

Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Особливості звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх. Особливості застосування до неповнолітніх окремих видів покарань (штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі на певний строк).

Призначення покарання неповнолітнім. Додаткові правові орієнтири, які враховує суд при призначенні покарання неповнолітньому. Межі остаточного покарання, яке може бути призначене неповнолітньому за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків.

Звільнення неповнолітнього від покарання та його відбування. Особливості звільнення неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням, звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру, звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності, умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Особливості погашення і зняття судимості в осіб, які вчинили кримінальне правопорушення до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

ТЕМА 1. Поняття і система Особливої частини кримінального права

Різні значення словосполучення «Особлива частина кримінального права України». Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі.

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права. Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст. Джерела Особливої частини кримінального права України.

Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України. Роль законодавчої техніки в побудові системи Особливої частини кримінального права України. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р.

Наскрізнні юридичні поняття (юридичні конструкції) Особливої частини КК: близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї; малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей та ін.

Особливості змісту наведених юридичних понять (юридичних конструкцій) в окремих статтях Особливої частини КК України.

Значення Особливої частини кримінального права України.

Особлива частина кримінального права України як складова частина єдиної науки кримінального права. Особливості предмета та основних методів наукових досліджень.

Особлива частина кримінального права України як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі, її предмет та основні методи його дослідження.

Основні теоретичні форми вивчення Особливої частини кримінального права: систематизація (класифікація) юридичних складів кримінальних правопорушень в межах Особливої частини Кримінального кодексу України та її окремих розділів; загальна характеристика окремих груп кримінальних правопорушень; аналіз юридичного складу (юридичних складів) кримінального правопорушення певного виду; особливості юридичних складів окремих кримінальних правопорушень; розмежування юридичних складів кримінальних

правопорушень окремих видів; кваліфікація множинності кримінальних правопорушень певних видів.

Основні практичні форми вивчення Особливої частини кримінального права України: розв'язання задач (казусів); вирішення узагальнених кримінально-правових ситуацій, що стосуються кримінальних правопорушень окремих видів; кримінально-правова кваліфікація окремих форм множинності кримінальних правопорушень.

Роль роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у засвоєнні Особливої частини кримінального права. Необхідність опрацювання узагальнень правозастосовної практики та вивчення окремих кримінальних проваджень щодо певних категорій кримінальних правопорушень.

ТЕМА 2. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень

Зміст кримінально-правової кваліфікації. Кримінально-правова кваліфікація як частина процесу застосування кримінального закону. Оцінка суспільно небезпечної поведінки в ході кримінально-правової кваліфікації. Визначення кримінально-правової норми, що передбачає відповідальність за вчинення суспільно небезпечного діяння.

Поняття кримінально-правової кваліфікації та її види. Кваліфікація кримінального правопорушення та кваліфікація суспільно небезпечних діянь, які не є кримінальними правопорушеннями. Умови правильної кваліфікації. Фактична та нормативна підстави кримінально-правової кваліфікації.

Юридичне закріплення результатів кримінально правової кваліфікації. Виклад фактичних обставин справи, складання формули кваліфікації та формулювання звинувачення – складові кримінально-правової кваліфікації як юридичної діяльності. Значення та вимоги до формули кваліфікації.

Принципи кримінально-правової кваліфікації та їх значення.

ТЕМА 3. Злочини проти основ національної безпеки України

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду. Колабораційна діяльність: поняття, ознаки, види, відповідальність за її здійснення, аналіз складів злочину. Пособництво державі-агресору: аналіз юридичного складу злочину.

Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину. Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії. Шпигунство: аналіз юридичного

складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану: аналіз юридичних складів злочинів.

ТЕМА 4. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Доведення до самогубства: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний аспекти. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне за пом'якшуючих обставин: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Побой і мордування: аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень. Домашнє насильство: поняття та юридичний склад кримінального правопорушення. Каткування: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти особистої безпеки. Погроза вбивством: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін складу кримінального

правопорушення, відмежування від готування до умисного вбивства. Зараження венеричною хворобою; зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою; неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою; розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, які вчинюються у сфері медичного обслуговування (незаконна лікувальна діяльність, ненадання допомоги хворому медичним працівником, неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, порушення прав пацієнта, незаконне проведення дослідів над людиною, порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, насильницьке донорство, незаконне розголошення лікарської таємниці): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

Інші кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я людини (незаконне проведення абортів або стерилізації; залишення в небезпеці; ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані; неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

ТЕМА 5. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Воля людини як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі особи.

Кримінальні правопорушення, що посягають на волю людини.. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Насильницьке зникнення. Захоплення заручників; аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Підміна дитини: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування до шлюбу: поняття та юридичний склад кримінального правопорушення.

Експлуатація дітей: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом.

Незаконне поміщення в психіатричний заклад: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 6. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості

Статева свобода та статеві недоторканість людини як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Кримінальні правопорушення, що посягають на статеву свободу та статеву недоторканість особи. Зґвалтування: поняття та аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Сексуальне насильство: поняття, особливості

юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Інші статеві кримінальні правопорушення (примушування до вступу в статевий зв'язок; статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку; розбещення неповнолітніх, домагання дитини для сексуальних цілей): особливості юридичних складів, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

ТЕМА 7. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Окремі конституційні права і свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони.

Загальна характеристика та систематизація кримінальних правопорушень проти особистих прав і свобод людини та громадянина.

Кримінальні правопорушення проти окремих політичних прав громадянина України (перешкоджання здійсненню виборчого права; неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів; порушення таємниці голосування; порушення законодавства про референдум): особливості юридичних складів, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на недоторканність приватного життя громадян (порушення недоторканності житла; порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер; порушення недоторканності приватного життя): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ухилення від сплати аліментів на утримання дітей; ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків; злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування; зловживання опікунськими правами; розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння): аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на трудові права громадян (перешкоджання законній професійній діяльності журналістів; грубе порушення законодавства про працю; грубе порушення угоди про працю; невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на права громадян, на захист своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних

та інших інтересів (перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій; примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку; порушення права на отримання освіти; порушення права на безоплатну медичну допомогу): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права (порушення авторського права і суміжних прав; порушення прав на об'єкти промислової власності): аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на свободу світогляду і віросповідання, порядок відправлення релігійних культів та порядок поведінки з культовими (релігійними) цінностями (пошкодження релігійних споруд чи культових будинків; незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь; перешкоджання здійсненню релігійного обряду; посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

ТЕМА 8. Кримінальні правопорушення проти власності

Власність та право власності як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності. Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти власності за чинним кримінальним законодавством України.

Корисливі посягання на власність. Розкрадання чужого майна як родова юридична конструкція окремих корисливих посягань на власність. Ознаки, форми та види розкрадання. Крадіжка: таємний спосіб викрадення майна як специфічна ознака крадіжки; кваліфіковані види крадіжки. Грабіж: відкритий спосіб викрадення майна як специфічна ознака грабежу; кваліфіковані види грабежу; характер насильства і погрози насильством при насильницькому грабежі. Розбій: особливості конструкції основного юридичного складу кримінального правопорушення; характер насильства і погрози насильством при розбої; кваліфіковані види розбою; розбій та інші кримінальні правопорушення – розмежування юридичних складів, кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Викрадення шляхом демонтажу та іншим засобом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання: особливості предмета кримінального правопорушення та способів його вчинення. Вимагання: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення; відмежування вимагання від насильницького грабежу та розбою, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Шахрайство: предмет та способи шахрайства як специфічні елементи його юридичних складів; шахрайство та інші кримінальні правопорушення – розмежування та кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: особливості юридичних складів кримінальних правопорушень, розмежування з іншими кримінальними правопорушеннями проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: особливості юридичних складів

кримінальних правопорушень, відмежування від шахрайства, привласнення та розтрата майна. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження майна: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфіковані види кримінального правопорушення. Необережне знищення або пошкодження майна: особливості конструкції об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Порушення обов'язків щодо охорони майна: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Погроза знищення майна: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Придбання або збут майна, завідомо здобутого кримінально протиправним шляхом: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Економічна діяльність, господарська діяльність та підприємницька діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності за КК України.

Кримінальні правопорушення у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення. Контрабанда. Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України. Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів.

Кримінальні правопорушення у сфері підприємництва, конкурентних відносин та іншої діяльності суб'єктів господарювання. Кримінальні правопорушення у сфері підприємництва, конкурентних відносин та іншої діяльності суб'єктів

господарювання. Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва. Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців. Протидія законній господарській діяльності. Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Розголошення комерційної або банківської таємниці.

Кримінальні правопорушення у сфері банкрутства. Доведення банку до неплатоспроможності. Доведення до банкрутства. Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи.

Кримінальні правопорушення у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Маніпулювання на організованих ринках. Маніпулювання на енергетичному ринку. Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Виготовлення, збут та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів). Незаконне використання інсайдерської інформації. Приховування інформації про діяльність емітента. Незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів.

Кримінальні правопорушення у сферах обслуговування споживачів та захисту їх прав, приватизації державного і комунального майна. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Незаконна приватизація державного і комунального майна.

ТЕМА 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Екологічна безпека навколишнього природного середовища як родовий об'єкт кримінальних правопорушень проти довкілля. Особливості безпосередніх об'єктів кримінальних правопорушень проти довкілля.

Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки (порушення правил екологічної безпеки; невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення; приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення; проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр (забруднення або псування земель; порушення правил охорони надр; безгосподарське використання земель): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря (порушення правил охорони вод; забруднення моря; порушення законодавства про континентальний шельф України; забруднення атмосферного повітря): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни (знищення або пошкодження лісових масивів; незаконна порубка лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

ТЕМА 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпе

Громадська безпека як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Кримінальні правопорушення проти безпеки від соціальних джерел загальнопідвищеної небезпеки, а також терористична діяльність.

Створення та керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, участь у них та кримінальні правопорушення, що вчинюються ними чи пов'язаних з ними: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Встановлення або поширення злочинного впливу. Поняття злочинного впливу та особи, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, в тому числі «вора в законі». Організація сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Звернення за застосування злочинного впливу. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Бандитизм: ознаки банди, форми бандитизму, особливості кваліфікації бандитизму, пов'язаного з вчиненням інших кримінальних правопорушень.

Терористичний акт: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти безпеки від незаконного поводження зі зброєю та іншими предметами, що становлять загальнопідвищену небезпеку для оточення.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи

радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Порушення правил, що забезпечують громадську безпеку. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Безпека виробництва як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення у сфері безпеки праці. Порушення вимог законодавства про охорону праці: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальних правопорушень у сфері безпеки виробництва. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Безпека руху та експлуатації транспорту як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту та проблеми систематизації їх юридичних складів.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків: аналіз

юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення чинних на транспорті правил: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, повітряного, водного та магістрального трубопровідного транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Незаконне заволодіння транспортним засобом: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Громадський порядок і моральність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку і моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку. Групове порушення громадського порядку: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Масові заворушення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Хуліганство: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення проти моральності. Наруга над могилою: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Жорстоке поводження з тваринами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Створення або утримання місць розпусти і звідництво: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Проституція або примушування чи втягнення

до заняття проституцією: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

ТЕМА 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів; викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення

наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин), особливості їх юридичних складів.

Інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Зовнішня, внутрішня та інформаційна безпека як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Кримінальні правопорушення, що порушують правила охорони та зберігання державної чи службової таємниці. Розголошення державної таємниці: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Втрата документів, що містять державну таємницю: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від розголошення державної таємниці. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави: особливості предмета кримінального правопорушення, відмежування від державної зради та шпигунства.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок перетинання державного кордону України та правила переміщення через її митний кордон окремих предметів. Незаконне перетинання державного кордону: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок комплектування Збройних Сил України. Ухилення від призову на строкову військову службу: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Ухилення від призову за мобілізацією: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Ухилення від військового

обліку або спеціальних зборів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти порядку управління за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення, що посягають на загальні засади управлінської діяльності в державі. Наруга над державними символами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Самоправство: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення, що посягають на окремі блага та інтереси фізичних осіб як суб'єктів управлінської діяльності. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Погроза або насильство щодо службової особи чи

громадянина, який виконує громадський обов'язок: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо журналіста. Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя журналіста. Захоплення журналіста як заручника.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок функціонування матеріальних носіїв управлінської діяльності. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

ТЕМА 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж

Безпека комп'ютерної інформації як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Порушення правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних систем: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 19. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Сфера службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг як об'єкт кримінально-правової охорони.

Поняття службової особи та службового кримінального правопорушення.

«Загальні» юридичні склади службових кримінальних правопорушень. Зловживання владою або службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, суб'єктом яких є службова особа. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Перевищення влади

або службових повноважень працівником правоохоронного органу: особливості основного юридичного складу кримінального правопорушення; кваліфіковані види кримінального правопорушення; кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Службова недбалість: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінального правопорушення. Службове підроблення: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Декларування недостовірної інформації.

Неправомірна вигода як родове поняття окремої групи службових кримінальних правопорушень. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстави звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка надала неправомірну вигоду. Провокація підкупу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги.

ТЕМА 20. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Правосуддя як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, що вчинюються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід або арешт: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування давати показання: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист; розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист: аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, на яких покладено обов'язки зі сприяння у здійсненні правосуддя. Завідомо неправдиве показання: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані засудженими або особами, які знаходяться під вартою. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Порушення правил адміністративного нагляду: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, які не мають безпосереднього відношення до здійснення правосуддя. Втручання в діяльність судових органів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною зі здійсненням правосуддя: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Невиконання судового рішення: особливості об'єктивної сторони юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Приховування кримінального правопорушення: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна, яке описано чи підлягає конфіскації: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, інші блага та інтереси захисників чи представників особи у зв'язку з їх діяльністю з надання правової допомоги. Втручання в діяльність захисника чи

представника особи: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи; умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінальних правопорушень. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 21. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби

Поняття військового кримінального правопорушення. Військовий кримінальне правопорушення і військовий дисциплінарний проступок. Юридична природа застосування правил Дисциплінарного статуту Збройних Сил України за діяння, передбачені в деяких статтях розділу XIX КК України.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок взаємовідносин між військовослужбовцями. Непокоря: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Погроза або насильство щодо начальника: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок проходження військової служби. Самовільне залишення військової частини або місця служби: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від дезертирства та від самовільного залишення поля бою або відмови діяти зброєю. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом: способи вчинення кримінального правопорушення, мотив і мета кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок користування військовим майном. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок поводження зі зброєю та порядок експлуатації військової техніки. Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок несення окремих видів військової служби.

Кримінальні правопорушення, що порушують правила охорони та зберігання військових відомостей. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості: особливості предмета, об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінального правопорушення.

Військові службові кримінальні правопорушення. Поняття військової службової особи. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень: особливості об'єктивної сторони юридичних складів

кримінального правопорушення. Недбале ставлення до військової служби; бездіяльність військової влади: особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, вчинювані в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці. Здача або залишення ворогові засобів ведення війни; самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю; добровільна здача в полон; злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні; мародерство; насильство над населенням у районі воєнних дій; погане поводження з військовополоненими; незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та зловживання ними: загальна характеристика та особливості юридичних складів цих кримінальних правопорушень.

ТЕМА 22. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Міжнародні кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень міжнародного характеру.

Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства. Пропаганда війни: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порухення законів та звичаїв війни: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, зокрема, порушення, пов'язані з застосуванням засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, та інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Застосування зброї масового знищення: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Екоцид: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Геноцид: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників.

Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку. Посягання на життя представника іноземної держави: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 435 КК України. Піратство: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Найманство: аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень, що охоплюються цим поняттям.

Список рекомендованих джерел та літератури:

Основна

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 25 жовтня 2024 року. Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2024. 324 с.
2. Тютюгін В.І., Рубашенко М.А. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини): посібник для підготовки для зовнішнього незалежного оцінювання. 5-те вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2024. 366 с.
3. Коломієць Ю.Ю. Кримінально-правова політика України: конспект лекцій. Київ: Юрінком Інтер. 2024. 212 с.
4. Панов М.І., Харитонов С.О., Володіна О.О. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. Київ: Норма права. 2023. 460 с.
5. Берзін П. С. Кримінальне право: Загальна частина: підручник у 3-х т. Т. 1. Загальні засади. Київ: Дакор, 2018. 404 с.
6. Берзін П. С., Волинець Р. А., Птащенко Д. С. Кримінальне право. Загальна частина: практикум: навчальний посібник / за ред. П. С. Берзіна. Київ: Алерта, 2023. 608 с.
7. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 10-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2024. 604 с.
9. Вереша Р. В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том 1. Вчення про кримінальне правопорушення: підручник. Київ: Алерта, 2021. 434 с.
10. Вереша Р. В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том 2. Вчення про покарання: підручник. Київ: Алерта, 2021. 468 с.
11. Гацелюк В. Криміналізація суспільно небезпечних діянь протягом дії Кримінального кодексу України 2001 року: останні сюжети на фоні загальної палітри законодавчих рішень. Київ: ВАІТЕ, 2021. 228 с.
12. Закони воєнного часу (аналітичне дослідження) / упорядники О. О. Кот, А. Б. Гриняк, Л. В. Красицька. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 208 с.
13. Задачник з кримінального права України (Загальна та Особлива частини) : практикум / О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, А. М. Ященко та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 204 с.
14. Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практич. порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування / за заг. ред. В. В. Малюка. Київ : Алерта, 2023. 312 с.
15. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право: науково-практичний посібник / Буняк В. С. К.: Юрінком Інтер, 2020. 156 с.
16. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 01.01.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.02.2024).

17. Контрольний текст проєкту нового Кримінального кодексу України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2024/02/26/kontrolnyj-tekst-proyektu-kk-25-02-2024.pdf> (дата звернення: 25.02.2024).
18. Концепція реформування кримінального законодавства України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/concept> (дата звернення: 25.02.2024).
19. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях): навч. посіб. / О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 520 с
20. Кримінальне право України. Загальна частина: практикум / укладач Т. Д. Лисько. Київ: НАУ, 2021. 128 с.
21. Кримінальне право України. Особлива частина: практикум / укладач Т. Д. Лисько. Київ: НАУ, 2021. 64 с.
22. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.
23. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.
24. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О. В., Томаш Л. В., Латковський П. П., Бабій А. Ю. Чернівці, 2022. 319 с.
25. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини / М. С. Туркот, А. В. Столітній, С. В. Шмареня, М. І. Снігар; за заг. ред. д.ю.н., проф. А. В. Столітнього. Київ: Норма права, 2022. 1104 с.
26. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 28.04.2023)/ База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 30.10.2023).
27. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник / за заг. ред. д.ю.н. В. І. Шакуна. 5-е вид., перероб. Київ: Алерта, 2013. 316 с.
28. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019. 440 с.
29. Навроцький В. О. Наскрізнi кримінально-правові поняття: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 376 с.
30. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
31. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ: Дакор, 2019. 1384 с.
32. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану: наук.-практ. комент. / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров,

- Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін.; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ: Норма права, 2022. 278 с.
33. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / М. І. Панов, С. О. Харитонов, О. О. Володіна та ін.; за ред. М. І. Панова та С. О. Харитонova. Київ: Норма права, 2023. 460 с.
34. Панов М. І. Кримінальне правопорушення та його види: лекція / М. І. Панов. Харків: Право, 2019. 52 с.
35. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 4-те вид., допов. і перероб / упор. Вереша Р. В. Київ: Алерта, 2021. 312 с.
36. Постанови Пленуму Верховного суду в кримінальному судочинстві. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
37. Правова доктрина України: у 5 т.: Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.
38. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України / уклад. О. П. Горох; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.
39. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України / уклад. О. П. Горох; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
40. Савченко А. П. Практика Європейського суду з прав людини. Кримінальний аспект. Київ: Дакор, 2021. 208 с.
41. Словник основних кримінально-правових термінів / авт.-укл.: І. О. Кисельов, В. В. Шаблистий, В. О. Лисенко, О. В. Чорна, Л. Г. Якименко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 388 с.
42. Сухонос В. В. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В. В. Сухонос, Р. М. Білокінь, В. В. Сухонос (мол.). Суми: Університетська книга, 2023. 672 с.
43. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 5-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2023. 242 с.
44. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 5-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2023. 188 с.
45. Тютюгін В. І. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2023. 352 с.
46. Хавронюк М. І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ: Дакор, 2022. 266 с.

Допоміжна

1. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Харків: Право, 2017. 400 с.

2. Антонюк Н. О. Концепції розуміння кримінальної відповідальності. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2019. № 2. С. 170-174.
3. Берднік І. В. Кримінально-правова охорона водних ресурсів: теоретичні та прикладні засади; Чернігів. нац. технол. ун-т, Юрид. ф-т. Київ: Дакор, 2019. 532 с.
4. Берзін П. С. Механізм кримінально-правового регулювання: загальнотеоретичні аспекти. *Право і громадянське суспільство*. 2014. № 1. С. 45–66.
5. Богуцький П. П. Злочини проти основ національної безпеки України: науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / П. П. Богуцький. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 96 с.
6. Боровик А. В. Кіберзлочини в Україні (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. для студентів, аспірантів, викл. юрид. ф-тів та вишів, працівників н.-д. установ, адвокатів, суддів, працівників правоохорон. органів / А. В. Боровик, І. М. Копотун; М-во освіти і науки України, Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. С. Дем'янчука. Луцьк: Волиньполіграф, 2019. 303 с.
7. Брайнін Я. М. Основні питання загального вчення про склад злочину. Київ: Вид-во Київського ун-ту, 1964. 189 с.
8. Буряк О. О. Колабораційна діяльність: загальні засади кримінально-правової кваліфікації : практич. poradnik / О. О. Буряк, О. І. Букреев, Д. О. Олейніков, М. В. Членов / за заг. ред. засл. юриста України А. З. Швеця. Харків: Право, 2022. 98 с.
9. В'юник М. В. Кримінально-правове регулювання в Україні: реалії та перспективи (аналітичні матеріали) / М. В. В'юник, М. В. Карчевський, О. Д. Арланова; упоряд. Ю. В. Баулін. Харків: Право, 2020. 212 с.
10. Вереша Р. В. Вчення про суб'єктивну сторону злочину: монографія. Київ: Алерта, 2018. 1106 с.
11. Вечерова Є. М. Нормативність кримінального права: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Право, 2019. 460 с.
12. Військові злочини за законодавством України. Загальні поняття, відмежування понять військовий та воєнний злочин, кримінально-правова характеристика, нормативноправове забезпечення, особливості правозастосування під час воєнного стану, актуальна судова практика. / укл.: Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Петков С. В. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 550 с.
13. Вознюк А., Дудоров О. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені злочинною спільнотою: аналіз законодавчих новел. Новітні кримінально-правові дослідження – 2021: Альманах наукових праць / за ред. проф. Є. Л. Стрельцова, проф. О. В. Козаченка, PhD О. М. Мусиченко. Миколаїв: МІП НУ ОЮА, 2021. С. 21–31.
14. Голубош В. В. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої (статті 262, 263, 263-1, 264 КК України) / Володимир Валентинович Голубош; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ, Київ. ін-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид.

- акад.”, Голов. упр. Нац. поліції в Івано-Франків. обл. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 339 с.
15. Горох О. П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування: монографія / О. П. Горох; наук. ред. А. А. Музика. Харків: Право, 2019. 76 с.
16. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с
17. Демидова Л. М. Кримінально-правова охорона національної безпеки України: кримінальна відповідальність за ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації: монографія / Л. М. Демидова, В. В. Назарчук; за заг. ред. Л. М. Демидової. Харків: Право, 2019. 400 с.
18. Денисова Т. А. Покарання: кримінально-правовий, кримінологічний та кримінально-виконавчий аналіз: монографія. Запоріжжя, КПУ, 2007. 288 с.
19. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник; М-во внутр. справ України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.
20. Жук І. В. Обмежувальні заходи у кримінальному праві України: правова природа та сутність. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право*. Ужгород, 2019. Вип. 55, т. 2. С. 82-86.
21. Задоя К. П. Механізм кримінально-правового регулювання та модель «стадій» («вимірів») кримінального права: порівняння українського та англійського підходів щодо функціонування кримінального права. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. 2022. № 1. Том 33 (72). С. 80-86.
22. Зінченко І. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб. / І. О. Зінченко, О. О. Володіна; за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.
23. Злочини проти правосуддя: навч. посібн. / за заг. ред. В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Харків: Юридична академія України імені Ярослава Мудрого, 2011. 160 с.
24. Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практич. порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування / за заг. ред. В.В. Малюка. Київ: Алерта, 2023. 312 с.
25. Золотарьов А. І. Звільнення від кримінальної відповідальності, від покарання та його відбування за кримінальне правопорушення у сфері господарської діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2008. 23 с.
26. Клевцов А. О. Звільнення від відбування покарання з випробуванням неповнолітніх за кримінальним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2009. 20 с.
27. Козич І. В. Кримінально-правова політика: функції та функціонування : монографія / Ігор Васильович Козич; наук. ред. Павло Л. Фріс; переднє слово Павло Л. Фріс. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 296 с.

28. Корабель М. Г. Конфіскація майна як вид кримінального покарання / М. Г. Корабель, Ю. В. Шинкарьов; М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: Право, 2018. 173 с.
29. Криміналізація суспільно небезпечних діянь протягом дії Кримінального кодексу України 2001 року: останні сюжети на фоні загальної палітри законодавчих рішень / В. Гацелюк. Київ: ВАІТЕ, 2021. 228 с.
30. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені злочинною спільнотою (статті 255, 255-1, 255-2, 255-3, 256 Кримінального кодексу України): науково-практичний коментар / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, С. С. Чернявський. Київ: Норма права, 2021. 130 с.
31. Кримінальна політика у сфері покарань / Б. М. Головкін, В. О. Туляков, В. М. Бурдін, М. В. Романов, І. З. Сень, А. С. Хільченко (Макаренко); тех. ред. Ю. Д. Батан; за ред. Б. Головкіна, Г. Шмельцер. Одеса: Гельветика: 2022. 209 с.
32. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новачії: матеріали міжнар. наук.практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін. Харків: Право, 2020. 776 с.
33. Куц В. М. Теорія кримінальної відповідальності: навч. посіб. Київ: Національна академія прокуратури України, 2012. 300 с.
34. Куц В. М., Кириченко О. В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії): монографія. Харків: Харків юридичний, 2006. 212 с.
35. Куц В. М., Цховребов А. О. Кримінальна відповідальність за безпосереднє втручання у забезпечення правопорядку: монографія. Київ: Норма права, 2020. 184 с.
36. Макодзьоб А. В. Види предметів злочину. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право*. Ужгород, 2019. Вип. 55, т. 2. С. 87-92.
37. Меркулова В. О., Гритенко О. А. Теоретико-методологічні проблеми кримінального права та законодавства: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 240 с.
38. Мовчан Р. О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми: монографія. Київ: Норма права, 2022. 244 с.
39. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 512 с.
40. Олександр Острогляд. Поняття та ознаки кримінально-правової політики. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2020. № 44 (4). С. 99-103.
41. Осадчий В. І. Злочини проти правосуддя: монографія. Київ: Маслаков, 2018. 200 с.
42. Павликівський В., Шалахіна В. Проблемні питання законодавчого визначення добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. *Юридичний журнал*. 2011. № 3. С. 39–43.
43. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів: лекція. Харків: Право, 2016. 104 с.
44. Панов М. І. Понятійний апарат кримінального права та його наукове і практичне значення: наук. ст. / М. І. Панов. Харків: Право, 2018. 48 с.

45. Письменський Є. О. Інститут судимості в кримінальному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2009. 20 с.
46. Романюк Б. В. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: умови, порядок та перспективи розвитку цього субінституту / Богдан Васильович Романюк, О. Ф. Бантишев. Київ: Крок, 2019. 342 с.
47. Рябчинська О. П. Значення складу злочину для кримінально-правової кваліфікації. *Вісник Академії адвокатури України*. 2009. Число 1. С. 264-266.
48. Савченко А. В. Склад злочину: проблеми визначення конструктивних елементів та ознак. *Вісник академії прокуратури України*. 2009. № 1. С. 261-263.
49. Сердюк П. П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права: монографія. Запоріжжя: Акцент Інвест–Трейд, 2012. 800 с.
50. Сухонос В. В. Склад злочину: закон, теорія та практика: монографія / В. В. Сухонос, В. В. Сухонос (мол.). Суми: Університетська книга, 2018. 200 с.
51. Теорія кримінального переслідування: монографія / В. А. Гринчак, І. Я. Заяць, В. І. Петлюк, Г. М. Федущак-Паславська. Харків: Право, 2019. 208 с.
52. Терлюк І. Я. Огляд історії кримінального права України: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2007. 92 с.
53. Тімофєєва Л. Ю. Гуманістична парадигма: досвід, виклики та перспективи кримінального права: монографія. Харків: право, 2020. 280 с.
54. Триньова Я. О. Біоетика кримінально-правового забезпечення протидії злочинності: монографія. Харків. Право, 2019. 536 с.
55. Триньова Я. О. Теоретичні засади та практика реалізації принципів біоетики в кримінальному праві України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2021. 545 с.
56. Тростюк З. А. Понятійний апарат Особливої частини кримінального кодексу України: монографія. Київ: Атіка, 2003. 144 с.
57. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. Харків: Право, 2018. 368 с.
58. Фундаментальні проблеми кримінальної відповідальності: матеріали наук. полілогу, м. Харків, 7 верес. 2018 р. / упоряд.: Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко. Харків: Право, 2018. 208 с.
59. Харитонов С. О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2018. 328 с.
60. Шапченко С. Д. Механізм кримінально-правового регулювання в правовій системі України: поняття та структура. *Вісник Київського національного університету. Серія: Юридичні науки*. 2000. Вип. 40. С. 63–67.
61. Шевчук А. В. Стадії вчинення злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2002. 20 с.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України:
<http://www.president.gov.ua/>.

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Офіс Генерального прокурора: <http://www.gp.gov.ua/>.
5. Офіційний веб-портал судової влади України: <http://court.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Національної академії внутрішніх справ: <https://www.naiu.kiev.ua/>.
7. Офіційний сайт Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого: <http://nlu.edu.ua/>.
8. Офіційний сайт юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <https://www.law.univ.kiev.ua/ua/>.
9. Офіційний сайт «Вісника Кримінологічної асоціації України»: <http://www.visnikkau.org/>.
10. Офіційний сайт «Вісника асоціації кримінального права України»: <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=600>.
11. Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України: <http://ivpz.org/>.
12. Офіційний сайт Академії правових наук України: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>.
13. Офіційний сайт «Вісника академії правових наук України»: <http://visnyk.kh.ua/en>.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Кримінально-виконавче право, поняття, предмет та система. Кримінально-виконавче законодавство України. Кримінально-виконавча політика.

Поняття, предмет, завдання, принципи, функції, доктрина, методологія, джерела та система кримінально-виконавчого права. Взаємозв'язок кримінально-виконавчого права з іншими галузями права. Кримінально-виконавчі правовідносини. Виконання та відбування покарань: поняття та його складові елементи. Кримінально-виконавче законодавство України: поняття, мета та завдання. Кримінально-виконавча політика: поняття, завдання, об'єкт та суб'єкти формування й реалізації кримінально-виконавчої політики.

2. Правовий статус засуджених та військовополонених.

Види та поняття правового статусу громадян України. Зміст правового статусу засуджених. Юридичні права і обов'язки засуджених. Законні інтереси засуджених. Право засуджених на особисту безпеку. Правовий статус військовополонених.

3. Органи і установи виконання покарань ДКВС України. Правовий статус персоналу ДКВС України.

Класифікація покарань. Характеристика основних видів покарань. Характеристика додаткових видів покарань. Характеристика покарань, що

застосовуються як основні та додаткові. Види органів та установ виконання покарань ДКВС України. Вимоги до персоналу органів та установ виконання покарань ДКВС України.

4. Нагляд і контроль за виконанням покарань. Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених.

Нагляд за виконанням покарань. Контроль за виконанням покарань. Участь громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

5. Порядок і умови виконання покарання у виді конфіскації майна, штрафу, позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна. Майно, що підлягає конфіскації. Порядок виконання покарання у виді штрафу. Порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

6. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Загальна характеристика покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

7. Порядок і умови виконання покарання у виді громадських робіт.

Загальна характеристика покарання у виді громадських робіт. Порядок виконання та відбування покарання у виді громадських робіт. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді громадських робіт.

8. Порядок і умови виконання покарання у виді виправних робіт.

Загальна характеристика покарання у виді виправних робіт. Порядок виконання покарання у виді виправних робіт. Порядок відбування покарання у виді виправних робіт. Порядок обчислення строку відбування покарання у виді виправних робіт.

9. Здійснення контролю за особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням.

Особливості звільнення від відбування покарання з випробуванням, а також звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Порядок здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, та звільненими від відбування покарання вагітними жінками та жінками, які мають дітей віком до трьох років. Порядок реєстрації копій вироків суду та здійснення уповноваженим органом з питань пробації контролю за особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням, та звільненими від відбування покарання вагітними жінками та жінками, які мають дітей віком до трьох років.

10. Порядок і умови виконання покарання у виді пробаційного нагляду.

Загальна характеристика покарання у виді пробаційного нагляду. Порядок виконання покарання у виді пробаційного нагляду. Порядок обчислення строку покарання у виді пробаційного нагляду. Наслідки ухилення від відбування покарання у виді пробаційного нагляду.

11. Порядок і умови виконання покарання у виді обмеження волі.

Загальна характеристика виконання покарання у виді обмеження волі. Порядок і умови виконання покарання у виді обмеження волі. Правовий статус осіб, засуджених до покарання у виді обмеження волі. Порядок та умови направлення засуджених до виправних центрів.

12. Порядок і умови виконання покарань відносно військовослужбовців.

Загальна характеристика виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні. Порядок і умови виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Порядок звільнення із дисциплінарного батальйону. Загальна характеристика покарання у виді арешту. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту.

13. Направлення засуджених для відбування покарання у виді позбавлення волі. Прийом засуджених до установ виконання покарань та здійснення їх обліку.

Направлення засуджених до установ виконання покарань для відбування покарання у виді позбавлення волі. Приймання та реєстрація засуджених. Облік засуджених. Ведення особових справ засуджених.

14. Режим у виправних та виховних колоніях та засоби його забезпечення.

Режим у виправних та виховних колоніях: його основні вимоги та функції. Технічні засоби нагляду та контролю за засудженими у виправних та виховних колоніях. Оперативно-розшукова діяльність у виправних та виховних колоніях. Режим особливих умов у виправних та виховних колоніях. Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і табельної вогнепальної зброї до засуджених. Динамічна безпека: поняття, сутність і принципи.

15. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі в колоніях різних видів.

Види установ виконання покарань, що виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк. Кримінально-виконавчі установи закритого типу (виправні колонії). Виправні колонії мінімального рівня безпеки. Виправні колонії середнього рівня безпеки. Виправні колонії максимального рівня безпеки.

16. Загальні умови праці засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

Суспільно корисна праця як основний засіб виховного впливу на засуджених. Принципи та форми організації праці засуджених. Умови праці засуджених. Робочий час та час відпочинку засуджених. Оплата праці засуджених. Відрахування із заробітку або іншого доходу засуджених. Пенсійне забезпечення засуджених.

17. Виховний вплив на засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

Особливості проведення соціально-виховної роботи із засудженими, що відбувають покарання в установах виконання покарань. Форми виховної роботи із засудженими. Відділення соціально-психологічної служби як центр виховної

роботи в установах виконання покарань. Методично-виховна рада установи виконання покарань. Положення про відділення карантину, діагностики та розподілу засуджених установи виконання покарань.

18. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

Правове регулювання застосування заходів заохочення до засуджених до покарання у виді позбавлення волі. Правове регулювання застосування заходів стягнення до засуджених до покарання у виді позбавлення волі. Матеріальна відповідальність засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

19. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками та неповнолітніми.

Особливості призначення покарання у виді позбавлення волі жінкам. Особливості відбування покарання засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями та жінками, які мають дітей віком до трьох років. Правова регламентація порядку проживання жінок, засуджених до позбавлення волі, за межами виправної колонії. Права та обов'язки засуджених жінок, яким надано право проживати за межами виправної колонії. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими неповнолітніми. Застосування до неповнолітніх заходів заохочення та стягнення. Переведення засуджених із виховної колонії до виправної колонії. Залишення у виховних колоніях засуджених осіб, які досягли вісімнадцятирічного віку. Участь громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених неповнолітніх.

20. Особливості виконання та відбування покарання у виді довічного позбавлення волі.

Кримінально-правова, кримінально-виконавча та кримінологічна характеристика покарання у виді довічного позбавлення волі. Порядок і умови виконання покарання у виді довічного позбавлення волі. Правовий статус осіб, засуджених до покарання у виді довічного позбавлення волі.

21. Матеріально-побутове та медико-санітарне забезпечення засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

Поняття та зміст матеріально-побутового забезпечення засуджених до покарання у виді позбавлення волі. Житлові умови та комунально-побутове забезпечення засуджених до покарання у виді позбавлення волі. Організація торговельного обслуговування засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

Система закладів охорони здоров'я Центру охорони здоров'я ДКВС України. Завдання та функції медичних частин установ виконання покарань. Правові підстави направлення осіб, які засуджені до покарання у виді позбавлення волі, до закладів охорони здоров'я.

22. Слідчі ізолятори в системі органів і установ держави, що ведуть боротьбу зі злочинністю.

Правова основа діяльності слідчих ізоляторів ДКВС України. Правовий статус ув'язнених і засуджених, які утримуються в слідчих ізоляторах ДКВС України. Порядок і умови виконання та відбування покарань та запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в слідчих ізоляторах ДКВС України.

23. Правові підстави та порядок звільнення від відбування покарань.

Види звільнення засуджених з установ виконання покарань. Підстави звільнення засуджених з установ виконання покарань. Загальні вимоги, щодо звільнення засуджених з установ виконання покарань. Особливості звільнення засуджених за амністією. Особливості звільнення засуджених за помилуванням. Особливості звільнення засуджених, які захворіли на тяжку хворобу. Особливості умовно-дострокового звільнення засуджених. Документи, що видаються засудженому при звільненні.

24. Допомога особам, які звільнені від відбування покарань, нагляд та контроль за ними.

Правова основа надання допомоги особам, які звільнені від відбування покарань. Порядок надання допомоги особам, які звільнені від відбування покарань. Нагляд за особами звільненими від відбування покарань. Здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарань.

Список рекомендованих джерел та літератури:

Основна:

1. Автухов К. А. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник (відповіді на екзаменаційні питання та питання для практичних занять). Харків: Право, 2016. 158 с.
2. Автухов К. А., Гель А. П., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України. Академічний курс: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 432 с.
3. Автухов К. А., Мірошниченко Ю. Р., Чернишов Д. В. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про пробацію». Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2019. 114 с.
4. Автухов К. А., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Кримінально-виконавче право України: Загальна та Особлива частини: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2015. 632 с.
5. Автухов К. А., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Теоретичні питання удосконалення кримінально-виконавчого законодавства України та практики його застосування: монографія. Харків: Право, 2021. 488 с.
6. Автухов К. А., Ткачова О. В., Яковець І. С. Особливості діяльності окремих підрозділів кримінально-виконавчої системи: навчальний посібник. Харків: Право, 2012. 152 с.
7. Алієв Р. В., Денисов С. Ф., Денисова Т. А. та ін. Кримінально-виконавче право: словник: навчальний посібник. Запоріжжя: «Інтер-М», 2014. 293 с.
8. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А. та ін. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Видання 2-ге, змінене і доповнене. Київ: Істина, 2010. 480 с.
9. Бандурка О. М., Джужа О. М., Литвинов О. М. та ін. Українська кримінологічна енциклопедія. Харків; Київ: Золота миля, 2017. 804 с.
10. Бесчастний В. М., Василик В. В., Фоменко А. Є. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» та Закону України «Про попереднє ув'язнення». Київ: ВД «Професіонал», 2020. 600 с.
11. Богатирьов І. Г. Актуальні проблеми кримінально-виконавчого права України: навчальний модульний курс. Одеса: Юридика, 2023. 238 с.

12. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: підручник. Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 352 с.
13. Богатирьов І. Г., Бодюл Є. М., Джужа О. М. та ін. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: Атіка, 2010. 344 с.
14. Богатирьов І. Г., Копотун І. М., Пузирьов М. С. Порівняльне кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Київ: ІКВС, 2013. 140 с.
15. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В. Кримінально-виконавче право України: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2014. 376 с.
16. Боровик А. В., Гринько Л. П., Копотун І. М. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2022. 298 с.
17. Боровик А. В., Колб О. Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Видання 3-тє, виправлене і доповнене. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 468 с.
18. Василевич В. В., Джужа О. М., Колб О. Г. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник. Київ: Атіка, 2010. 752 с.
19. Васильєв А. А., Житний О. О., Литвинов О. М. та ін. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці): навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2014. 212 с.
20. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 томах. Харків: Право, 2016. Том 18: Криминологія. Кримінально-виконавче право / редколегія: В. І. Шаkun (голова), В. І. Тимошенко (заступник голови) та ін. 2019. 544 с.
21. Галай А. О., Короткий Т. Р., Пузирний В. Ф. та ін. Міжнародне гуманітарне право: посібник для працівників Державної кримінально-виконавчої служби України. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 236 с.
22. Галунько В. В., Журавльов Д. В., Лошицький М. В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2018. 296 с.
23. Гальцова О. В., Степанюк А. Ф., Яковець І. С. та ін. Дотримання прав людини в діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України і служби пробації: науково-практичний посібник. Харків: Право, 2023. 130 с.
24. Гель А. П., Колб О. Г., Степанюк А. Х. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 496 с.
25. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. та ін. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с.
26. Голіна В. В., Лисодєд О. В., Степанюк А. Х. та ін. Кримінально-виконавче право: підручник. Харків: Право, 2015. 392 с.
27. Головкін Б. М., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Кримінально-виконавче право: підручник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Харків: Право, 2019. 288 с.
28. Гритенко О. А., Конопельський В. Я., Резніченко Г. С. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2019. 272 с.
29. Гумін О. М., Канцір В. С., Сопільник Р. Л. та ін. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2023. 416 с.

30. Гумін О. М., Марисюк К. Б. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 392 с.
31. Данилевська Ю. О., Данилевський А. О., Назимко Є. С. та ін. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2020. 210 с.
32. Денисов С. Ф., Джужа О. М., Литвинов О. М. та ін. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1: А–Л / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків: «Факт», 2021. 853 с.
33. Денисов С. Ф., Джужа О. М., Литвинов О. М. та ін. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 2: М–Я / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків: «Факт», 2021. 870 с.
34. Ковальський В. С., Чернишов Д. В., Яковець І. С. та ін. Виконання кримінальних покарань та пробації. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 948 с.
35. Колб О. Г., Олефір В. І., Рогатинська Н. З. та ін. Кримінально-виконавче право України [У схемах та таблицях]: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 260 с.
36. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
37. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341–ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.
38. Кримінально-виконавче право. Словник-довідник / автори-упорядники: С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, М. В. Пузирєвський. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 712 с.
39. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129–ІV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 3–4. Ст. 21.
40. Людвік В. Д., Хашев В. Г., Шаблистий В. В. та ін. Кримінально-виконавче право України: практикум: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене та доповнене. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2018. 180 с.
41. Музика А. А., Конопельський В. Я., Письменський Є. О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. Том І. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т. П., 2018. 364 с.
42. Музика А. А., Конопельський В. Я., Письменський Є. О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. Том ІІ. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т. П., 2018. 622 с.
43. Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану: монографія / редкол.: В. А. Журавель (співголова), Н. С. Кузнєцова (співголова), О. М. Бандурка та ін. Харків: Право, 2023. 902 с.
44. Правова доктрина України: у 5 томах. Том 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.
45. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія / редколегія: О. В. Петришин (голова редколегії), В. А. Журавель (заступник голови редколегії), Н. С. Кузнєцова (заступник голови редколегії) [та

ін.]. Харків: Право, 2021. 680 с.

46. Примаченко В. Ф., Хашев В. Г., Шаблистий В. В. та ін. Кримінально-виконавче право України: курс лекцій. Дніпро: ДДУВС, 2019. 236 с.

47. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. Ст. 409.

48. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: Наказ Міністерства юстиції України від 14.06.2019 р. № 1769/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 58. Ст. 2011.

49. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: Наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 р. № 2823/5. *Офіційний вісник України*. 2018. № 70. Стор. 285.

50. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 654–р. *Офіційний вісник України*. 2017. № 78. Ст. 2401.

51. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153–р. *Офіційний вісник України*. 2023. № 1. Ст. 33.

52. Римаренко Ю. І., Тацій В. Я., Шемшученко Ю. С. та ін. Міжнародна поліцейська енциклопедія. Том 4. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі засади поліцейської діяльності. Київ: Атіка, 2007. 968 с.

53. Романов М. В. Конспект лекцій з кримінально-виконавчого права. Харків: «Права людини», 2015. 256 с.

54. Тюремне населення країн світу: довідник / укладачі: Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Литвинов О. М. та ін. Харків: Панов; Кримінологічна асоціація України, 2020. 474 с.

55. Українська правнича енциклопедія / за заг. ред. В. М. Тертишника, Л. Р. Наливайко, А. Є. Фоменка, В. В. Ченцова. Київ: Алерта, 2023. 768 с.

Додаткова:

1. Автухов К. А. Виконання покарання у виді арешту: сучасні проблеми організації та правового регулювання: монографія. Харків: Право, 2013. 200 с.

2. Автухов К. А., Гель А. П., Колб О. Г. та ін. Права та законні інтереси засуджених до позбавлення волі в умовах реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: монографія. Харків: Право, 2015. 246 с.

3. Автухов К. А., Карелін В. В., Яковець І. С. Правове регулювання застосування заходів заохочення та стягнення у процесі виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією засуджених: монографія. Харків: Право, 2014. 240 с.

4. Автухов К. А., Кутепов М. Ю., Яковець І. С. Сучасна кримінально-виконавча політика України: монографія. Харків: Право, 2016. 172 с.

5. Бадира В. А., Гель А. П., Яковець І. С. та ін. Проблеми забезпечення прав засуджених у кримінально-виконавчій системі України. Харків: «Права

людини», 2011. 368 с.

6. Бадира В. А., Денисова Т. А. Правові основи виправлення та ресоціалізації жінок, засуджених до позбавлення волі: монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2009. 168 с.

7. Белкіна Д. С., Боровик А. В., Колб О. Г. та ін. Поняття та зміст прогалин і колізій у кримінально-виконавчому законодавстві України та шляхи їх подолання: навчальний посібник. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 336 с.

8. Богатирьов І. Г., Боровик А. В., Шевченко А. Є. та ін. Пенітенціарна парадигма виконання покарання у виді позбавлення волі в Україні: монографія. Одеса: ВД «Гельветика», 2022. 288 с.

9. Богатирьов І. Г., Голець В. В., Коломієць Н. В. Кримінально-виконавча характеристика наркозалежних осіб в умовах позбавлення волі: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2013. 244 с.

10. Богатирьов І. Г., Лучко С. В., Пузирьов М. С. Соціальна робота із засудженими в Україні: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2013. 200 с.

11. Богатирьов І. Г. Пенітенціарна система України у ХХІ столітті: теоретико-правові та кримінально-виконавчі проблеми: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2025. 248 с.

12. Богатирьов І. Г., Пузирьов М. С., Шкута О. О. Доктрина пенітенціарного права України: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2017. 236 с.

13. Богатирьов І. Г., Сокоринський Ю. В. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2013. 168 с.

14. Богатирьов І. Г. Теорія і практика виконання кримінально-виконавчою інспекцією покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: монографія. Київ: Атіка, 2005. 312 с.

15. Богатирьов І. Г., Царюк С. В. Кримінально-виконавчі засади виконання та відбування кримінальних покарань у виправних колоніях максимального рівня безпеки: монографія. Чернігів: КП «Вид-во «Чернігівські обереги»», 2010. 210 с.

16. Богатирьов І. Г., Щербина О. В. Режим у виправних колоніях Державної пенітенціарної служби України (теорія і практика): монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 164 с.

17. Богатирьова О. І., Марчук В. Т. Довічне позбавлення волі в Україні: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2021. 228 с.

18. Богатирьова О. І., Олефір Л. І. Застосування пробації в Україні: теорія і практика: навчальний посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 208 с.

19. Богатирьова О. І. Теоретико-прикладні засади впровадження пробації в Україні: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2013. 368 с.

20. Боднар І. В., Попружна А. В., Пузирьов М. С. та ін. Правові засади приведення умов тримання в слідчих ізоляторах ув'язнених та засуджених у відповідність до європейських стандартів: колективна монографія / за заг. ред. В. Ф. Пузирного. Чернігів: Пенітенціарна академія України, 2023. 168 с.

21. Боровик А. В., Колб І. О., Колб О. Г. та ін. Застосування в Україні заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до засуджених, позбавлених волі: правові підстави, теорія і практика: навчальний посібник. Луцьк:

«Волиньполіграф», 2020. 696 с.

22. Боровик А. В., Колб О. Г., Новосад Ю. О. та ін. Кримінально-виконавча діяльність прокуратури у сфері виконання покарань: навчальний посібник. Луцьк: «Волиньполіграф», 2020. 640 с.

23. Василик В. В., Джу́жа О. М., Колб О. Г. та ін. Виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2023. 146 с.

24. Гальцова О. В., Степанюк А. Х. Принцип поваги до прав і свобод людини у кримінально-виконавчому законодавстві, виконанні і відбуванні покарань: монографія. Харків: Право, 2020. 224 с.

25. Гритенко О. А. Прогресивна система виконання та відбування покарання у виді позбавлення волі: теоретичні та правові аспекти: монографія. Одеса: ОДУВС, 2020. 431 с.

26. Гура Р. М. Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю: монографія. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. 144 с.

27. Денисов С. Ф., Матвійчук В. К., Петков С. В. Актуальні проблеми кримінального права, кримінології та кримінально-виконавчого права в Україні: монографія. Київ: ВНЗ «Національна академія управління», 2015. 538 с.

28. Денисов С. Ф., Павлов В. Г. Збірник тестів для контрольної перевірки знань курсантів, студентів та слухачів з курсу «Кримінально-виконавче право». Чернігів: Академія ДПтС, 2017. 352 с.

29. Денисова Т. А. Кримінальне покарання та функції його призначення і виконання за законодавством України: навчальний посібник. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2004. 152 с.

30. Денисова Т. А., Павлов В. Г. Кримінально-виконавче забезпечення виконання покарань у виді позбавлення волі: теоретичні та прикладні проблеми: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 376 с.

31. Денисова Т. А. Покарання: кримінально-правовий, кримінологічний та кримінально-виконавчий аналіз: монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2007. 340 с.

32. Дрьомін В. М., Ізовіта А. М., Марчук А. І. та ін. Кримінально-виконавче право: навчально-методичний посібник. Одеса: Гельветика, 2018. 112 с.

33. Дуюнова Т. В., Яковець І. С. Виконання покарання у виді довічного позбавлення волі: монографія. Харків: Право, 2015. 190 с.

34. Жолтані М. І., Колб О. Г., Копотун І. М. та ін. Релігійна організація як учасник кримінально-виконавчої діяльності в Україні: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 162 с.

35. Жолтані М. І., Колб О. Г., Копотун І. М. Релігійні організації і релігійне виховання як учасник кримінально-виконавчих правовідносин: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2018. 190 с.

36. Житник Г. В., Колб О. Г., Левченко О. Ю. Виконання та відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (за матеріалами органів пробації): монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 151 с.

37. Забезпечення прав і свобод людини у процесі виконання кримінальних

- покарань: навчально-методичний посібник / укладач: Остапчук Л. Г. Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 148 с.
38. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: ПНУ ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
39. Козій В. В., Петровська Л. О., Севрук Ю. Г. та ін. Пробація в Україні: науково-практичний посібник. Київ: НАПУ, 2018. 120 с.
40. Козлов П. П., Нікітін Ю. В., Стрелков Л. О. Режим виконання кримінальних покарань: монографія. Київ: КНТ, 2008. 272 с.
41. Колб І. О. Соціально-правова природа застосування в Україні до засуджених, позбавлених волі, заходів вгамування: монографія. Луцьк: Вид-во «Терен», 2019. 546 с.
42. Коломієць Н. В. Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретико-прикладний аспект: монографія. Чернігів: [б.в.], 2017. 400 с.
43. Конопельський В. Я. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація у кримінально-виконавчій діяльності України: монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 474 с.
44. Корабель М. Г., Шинкарьов Ю. В. Конфіскація майна як вид кримінального покарання: монографія. Харків: Право, 2018. 176 с.
45. Кримінально-виконавче право: кросворди / укладачі: Денисов С. Ф., Клещ О. В. Чернігів: Академія ДПтС, 2017. 229 с.
46. Кубрак Р. М., Лень В. В. Кримінально-виконавча характеристика засуджених з психічними відхиленням до позбавлення волі на певний строк: монографія. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2018. 272 с.
47. Кубрак Р. М., Лень В. В. Засуджені з психічними відхиленнями до позбавлення волі на певний строк: стан, тенденції, перспективи: монографія. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 412 с.
48. Ліховіцький Я. О. Персонал органів та установ виконання покарань як суб'єкт виконання покарань в Україні: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2017. 556 с.
49. Марисюк К. Б. Майнові покарання в Україні (911–2001 рр.). Питання кримінально-правової політики: монографія. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. Василя Стефаника, 2012. 336 с.
50. Михайлик Д. О., Тагієв С. Р. Процесуальні дії суду в кримінально-виконавчому процесі України: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 176 с.
51. Михалко І. С. Забезпечення принципу раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки засуджених: монографія. Харків: Право, 2013. 200 с.
52. Мозгова В. А. Громадські роботи як вид покарання: теорія і практика: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2014. 248 с.
53. Музика А. А., Письменський Є. О., Яковець І. С. та ін. Інститут помилування в Україні та світі: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2018. 174 с.
54. Ніколаєнко Т. Б. Теоретико-правові засади призначення та виконання спеціальних покарань щодо військовослужбовців: монографія. 2-ге видання,

доповнене. Харків: Право, 2019. 520 с.

55. Новікова К. А. Обмеження свободи як вид покарання: монографія. Харків: Право, 2019. 288 с.

56. Новосад Ю. О. Прокуратура України як учасник кримінально-виконавчої діяльності: монографія. Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2019. 462 с.

57. Осауленко А. О. Законодавчі основи становлення та розвитку кримінально-виконавчої системи України (1990–2005 рр.): монографія. Київ: Вадекс, 2019. 450 с.

58. Пилипенко Д. О. Принципи кримінально-виконавчого права: теоретико-правове дослідження: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2023. 428 с.

59. Пироженко О. С. Покарання, що обмежують майнові права засуджених за кримінальним правом України: монографія. Харків: Ніка Нова, 2012. 294 с.

60. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень: монографія. Харків: Право, 2020. 720 с.

61. Попрас В. О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2009. 224 с.

62. Право на охорону здоров'я та медичну допомогу в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах: сучасний стан і перспективи: Інформаційно-аналітичний дайджест / упорядники: Гальцова О. В., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Харків: Юрайт, 2022. 216 с.

63. Прасов О. О. Забезпечення немайнових прав осіб, засуджених до позбавлення волі (кримінально-виконавчі засади): монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2020. 406 с.

64. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 01.10.1996 р. № 392/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 48. Ст. 263.

65. Про затвердження Порядку здійснення заходів щодо поведження з військовополоненими в особливий період: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2022 р. № 721. *Офіційний вісник України*. 2022. № 53. Ст. 3074.

66. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: Наказ Міністерства юстиції України від 29.01.2019 р. № 272/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 14. Ст. 525.

67. Про затвердження Порядку тримання військовополонених: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2022 р. № 413. *Офіційний вісник України*. 2022. № 31. Ст. 1649.

68. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. № 3352–ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

69. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160–VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 93.

70. Пузирьов М. С. Порівняльний аналіз виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні та зарубіжних країнах: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2018. 514 с.

71. Пузирьов М. С. Реалізація виправними колоніями принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарання у виді позбавлення волі

на певний строк: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2014. 300 с.

72. Резніченко Г. С. Особливості виконання і відбування покарання у виді позбавлення волі щодо засуджених жінок: монографія. Одеса: ОДУВС, 2009. 173 с.
73. Таволжанський О. В. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі: монографія. Харків: Право, 2015. 192 с.
74. Ткачова О. В. Виконання покарань у виді виправних і громадських робіт: монографія. Харків: Право, 2010. 192 с.
75. Трубников В. М., Чеботарева Ю. А. Правовий статус засуджених до позбавлення волі: монографія. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. 372 с.
76. Трубников В. М., Шинкарьов Ю. В. Арешт як вид кримінального покарання та особливості його застосування: монографія. Харків: Харків юридичний, 2007. 288 с.
77. Устюжанінова О. Т., Шкута О. О. Державна кримінально-виконавча служба України: теорія і практика: монографія. Херсон: ВД «Гельветика», 2021. 216 с.
78. Черненко М. П. Виконання майнових покарань: монографія. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 176 с.
79. Човган В. О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування: монографія. Харків: Права людини, 2017. 608 с.
80. Човган В. О. Пенітенціарна система України та стандарти Європейського комітету з запобігання катуванням. Харків: Права людини, 2020. 400 с.
81. Шкута О. О. Пенітенціарна система України: теоретико-прикладна модель: монографія. Херсон: ВД «Гельветика», 2017. 366 с.
82. Ягунов Д. В. Заборона катувань: практика Європейського суду з прав людини, стандарти та практика Європейського комітету з питань запобігання катуванням. Тьобінген; Одеса: Фенікс, 2023. 604 с.
83. Ягунов Д. В. Пенітенціарна політика як складова соціального контролю: монографія. Одеса: Фенікс, 2020. 674 с.
84. Яковець І. С. Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань: монографія. Харків: Кроссруд, 2006. 208 с.
85. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.
86. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 440 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Веб-портал інформаційно-пошукової правової системи «ЛІГА-ЗАКОН». URL: <https://ips.ligazakon.net>.
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Розділ «Рішення уряду». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npasearch>.
3. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Розділ «Документи». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/all>.
4. Офіційний веб-портал Пенітенціарної академії України. URL: <https://pau.edu.ua>.
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. Розділ «Законодавство

України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

6. Офіційний веб-портал Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: <https://kvs.gov.ua>.

7. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. Розділ «Нормативно-правова база». URL: <https://minjust.gov.ua>.

8. Офіційний веб-портал Національної академії правових наук України. URL: <https://nals.com.ua>.

9. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

10. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua>.

11. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: <https://court.gov.ua>.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

1. Адміністративне право як галузь публічного права

Зміст і призначення адміністративного права. Предмет правового регулювання адміністративного права. Проблема співвідношення управлінських і публічно-сервісних відносин у сфері адміністративного права. Методи правового регулювання адміністративного права. Поняття, значення та види джерел адміністративного права.

Адміністративне право у правовій системі України. Зв'язки адміністративного права з іншими галузями права. Система адміністративного права.

2. Принципи в адміністративному праві

Поняття та значення принципів адміністративного права. Принципи адміністративного права, особливості їх класифікації. Принципи належного врядування. Принцип верховенства права в адміністративному праві.

Європейські принципи адміністративного права та їх нормативні джерела. Значення європейських принципів адміністративного права для забезпечення демократичних стандартів діяльності органів публічної адміністрації

3. Джерела адміністративного права

Сутність та види джерел адміністративного права. Конституція України як джерело адміністративного права. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Формалізовані національні джерела адміністративного права. Формалізовані міжнародні (європейські) джерела адміністративного права. Судові рішення у системі джерел адміністративного права. Неформалізовані джерела адміністративного права. Супідрядність формалізованих джерел адміністративного права. Чинність джерел адміністративного права у часі, просторі та за колом осіб.

4. Суб'єкти адміністративного права

Органи публічної адміністрації – загальна характеристика. Поняття та елементи системи органів публічної адміністрації. Суб'єкти, які виконують завдання публічної адміністрації (делеговані повноваження). Сфера діяльності та компетенція органів публічної адміністрації.

Поняття і правовий статус органа виконавчої влади. Принципи побудови системи органів виконавчої влади. Види органів виконавчої влади.

Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Кабінет Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади України. Місцеві державні адміністрації.

Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування. Повноваження і форми діяльності органів місцевого самоврядування.

Політичні партії, порядок їх реєстрації. Адміністративно-правовий статус політичних партій. Поняття та адміністративно-правовий статус громадських об'єднань. Види громадських об'єднань. Правове становище релігійних організацій.

Адміністративно-правовий статус громадян як суб'єктів адміністративного права. Права і свободи громадян України у сфері державного управління. Адміністративно-правовий статус іноземних громадян; осіб без громадянства.

5. Інструменти публічного адміністрування

Розуміння інструментів публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні

6. Адміністративна процедура. Адміністративні послуги

Поняття адміністративної процедури. Закон України “Про адміністративну процедуру”. Види адміністративної процедури (реєстраційні, дозвільні, інспекційні процедури, процедури щодо притягнення до відповідальності; процедури за заявою особи, процедури за службовим обов'язком). Система принципів адміністративної процедури. Зміст окремих принципів адміністративної процедури (рівність перед законом, доступ до інформації, право на допомогу та представництво, право бути вислуханим, ефективність, оперативність (розумні строки), вмотивованість рішення, ефективний засіб захисту).

Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Поняття адміністративної послуги. Правове регулювання надання адміністративних послуг. Закон України “Про адміністративні послуги”. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Види адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг (суб'єкт звернення, суб'єкт надання адміністративних послуг; центри надання адміністративних послуг і адміністратори). Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

7. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування

Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Види інструментів захисту прав особи та їх співвідношення між собою.

Підстави та порядок подання скарги. Предмет оскарження. Суб'єкти розгляду скарг. Процедура розгляду скарги. Можливі наслідки розгляду скарги. Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування. Адміністративна юстиція. Моделі адміністративної юстиції. Характеристики моделі адміністративної юстиції, що запроваджена в Україні.

8. Службове право

Види публічної служби. Поняття та сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії. Обов'язки та права державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Акредитація державних службовців. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Припинення державної служби.

Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Фінансовий контроль діяльності публічних службовців.

9. Адміністративне деліктне право

Поняття адміністративного проступку. Ознаки адміністративного проступку (діяння, суспільна шкідливість, протиправність, винність, караність). Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.

Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Обов'язкові та факультативні елементи складу адміністративного правопорушення. Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі.

Поняття адміністративного стягнення. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Стадії провадження в справі про адміністративний проступок. Звичайне провадження. Спрощене провадження. Складання протоколу в справі про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені складати протокол. Випадки, коли протокол у справі про адміністративний проступок не складається. Розгляд справи про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені розглядати справу про адміністративний

проступок. Основні етапи розгляду справи про адміністративний проступок (підготовка справи, аналіз зібраних матеріалів, прийняття постанови, доведення постанови до відома). Особливості провадження в справах про адміністративні проступки в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Порядок і строк оскарження постанови. Результати перегляду. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Список рекомендованих джерел та літератури

Основна:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
2. Загальне адміністративне право: підручник / Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші; за аг. ред. І. С. Грищенка. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 568 с.
3. Адміністративне право України: підручник. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Гулак О. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
4. Адміністративне право : підручник. Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В. Бойко та ін. ; за заг. ред. Ю.П. Битяка. Харків : Право, 2020. 392 с.
5. Адміністративне право України: підручник. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Гулак О. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
6. Адміністративне право : підручник. Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В. Бойко та ін. ; за заг. ред. Ю.П. Битяка. Харків : Право, 2020. 392 с.
7. Задихайло О. А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посіб. Харків: Право, 2017. 314 с.
8. Основи адміністративного права України: навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова та ін.; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Фенікс, 2015. 120 с.
9. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: навчальний посібник; за заг. ред. Р.С. Мельника. Київ: Ваїте, 2014. 376 с.
10. Адміністративне право: підручник; НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого»; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2013. 656 с.
11. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
12. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с
13. Адміністративне право: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти; за аг. ред. В. М. Гаращука. Харків: Право, 2017. 174 с.

14. Адміністративне судочинство: навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 304 с.
15. Адміністративне процесуальне право: навч. посіб. / Т. П. Мінка. С. М. Альфьоров, Р. В. Миронюк та ін.; за заг. ред. Т. П. Мінки. Харків: Право, 2013. 352 с.

Допоміжна:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України* від 09.09.2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитонova, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонovої. Харків: Одиссей, 2005. 552 с.
4. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. (поточна редакція від 15.12.20210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
5. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР* від 18.12.1984 р., № 51, с т. 1122.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 10 берез. 2015 р.:(офіц. текст). Київ.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. 284 с.
7. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради України* від 30.08.2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
8. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 16.07.2021) URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
11. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України* від 27.12.1994 р., № 52, стаття 455.
12. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. *Відомості Верховної Ради України* від 20.04.2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.
13. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 05.08.2021). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
14. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України* від 04.01.2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.

15. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. *Відомості Верховної Ради України* від 30.03.2001 р., № 13, стаття 65.
16. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради України* від 29.07.2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
17. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України* від 22.01.2016 р., № 4, стор. 60.
18. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 19.04.1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
19. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 03.08.1993 р., № 31, стаття 338.
20. Про доступ до публічної інформації : Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України* від 12.08.2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.
21. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 05.07.1994 р., № 27, стаття 218.
22. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України* від 05.12.2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
23. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.
24. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України* від 19.11.1996 р., № 47, стаття 256.
25. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 № 1908-III. *Відомості Верховної Ради України* від 20.10.2000 р., № 42, стаття 348.
26. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України* від 12.10.2001 р., № 41, стаття 197.
27. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України* від 28.03.2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
28. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України* від 09.10.2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
29. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 09.04.1992 № 2262-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 21.07.1992 р., № 29, стаття 399.
30. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. *Відомості Верховної Ради України* від 18.05.2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
31. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 11.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.

32. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості *Верховної Ради України* від 29.07.2016р., № 31, стор. 7, ст. 545.
33. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15>.
34. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222. URL доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України. URL : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України. URL : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України. URL : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України. URL : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
5. Правовий експерт. URL: <http://lawexpert.com.ua>
6. Український юридичний портал. URL : <http://www.zakoni.com.ua>
7. Український юрист. URL: <http://ukrjurist.com/>
8. Урядовий кур'єр. URL: <http://ukurier.gov.ua/uk/>

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

1. Кримінальний процес: поняття, суть, і завдання та історичні витоки

Поняття, суть і завдання кримінального процесу. Кримінальне процесуальне право і його місце в системі інших галузей права. Історичні форми кримінального процесу. Кримінальний процес як навчальна дисципліна, її роль у підготовці фахівців-правознавців.

Поняття стадії кримінального процесу. Система стадій кримінального процесу, їх загальна характеристика, завдання та особливості.

Кримінально-процесуальні функції, їх види і значення.

Поняття, структура і особливості кримінально-процесуальних правовідносин.

Кримінально-процесуальна форма. Особливості кримінально-процесуальної форми. Уніфікація і диференціація процесуальної форми, сучасні проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної форми.

Гарантії у кримінальному судочинстві, їх характеристика.

Кримінально-процесуальні акти, їх види і значення.

Фіксування кримінального провадження.

2. Кримінальне процесуальне законодавство України та сфера його дії

Кримінальне процесуальне право – самостійна галузь права. Джерела кримінального процесуального права України.

Поняття кримінального процесуального закону та його значення. Структура Кримінального процесуального кодексу України.

Поняття, структура і види кримінальних процесуальних норм.

Чинність кримінального процесуального закону у просторі, часі і щодо осіб.

Значення рішень Конституційного Суду України, Верховного Суду, відомчих нормативних актів МВС і Офісу Генерального прокурора для кримінального судочинства. Умови застосування кримінального процесуального закону за аналогією.

3. Засади кримінального провадження

Поняття та значення засад кримінального провадження. Класифікація засад кримінального провадження. Система засад кримінального судочинства і правові гарантії їх реалізації.

Суть та значення окремих засад кримінального процесу: верховенство права; законність; рівність перед законом і судом; повага до людської гідності; забезпечення права на свободу та особисту недоторканність; недоторканність житла чи іншого володіння особи; таємниця спілкування; невтручання у приватне життя; недоторканність права власності; презумпція невинуватості; свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї; заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення; забезпечення права на захист; доступ до правосуддя; змагальність; безпосередність дослідження показань, речей і документів; забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності; публічність; диспозитивність; гласність і відкритість судового розгляду та його повне фіксування технічними засобами; розумність строків; мова, якою здійснюється кримінальне судочинство.

4. Суд та суддя як суб'єкти кримінального процесу

Поняття суб'єктів кримінального процесу, їх місце і роль у кримінальному судочинстві. Класифікація суб'єктів у теорії кримінального процесу.

Суд, суддя в кримінальному процесі. Функції та повноваження суду (судді). Слідчий суддя в досудовому провадженні.

Присяжний як суб'єкт кримінального процесу. Статус, функції та повноваження присяжного.

5. Сторони та учасники кримінального провадження, захист учасників кримінального провадження

Сторони та інші учасники кримінального провадження.

Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальне становище у різних стадіях кримінального процесу.

Органи досудового розслідування та їх компетенція. Керівник органу досудового розслідування. Процесуальне становище слідчого органу досудового розслідування в кримінальному процесі. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого. Процесуальне становище дізнавача, керівника органу дізнання.

Підозрюваний та обвинувачений, їх права та обов'язки.

Потерпілий як учасник кримінального процесу.

Захисник і його процесуальне становище. Залучення захисника до кримінального провадження.

Представники та законні представники потерпілого, їх права та обов'язки.

Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному становищі.

Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки.

Процесуальне становище перекладача в кримінальному провадженні.

Цивільний позивач та відповідач, їх представники.

Секретар судового засідання та судовий розпорядник.

Обставини, що виключають можливість участі в кримінальному провадженні.

Відводи, самовідводи і порядок їх вирішення.

Державний захист працівників суду і правоохоронних органів. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

6. Докази і доказування у кримінальному провадженні

Поняття, сутність і значення кримінально-процесуального доказування.

Доказове право. Елементи кримінально-процесуального доказування. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні. Обов'язок доказування у кримінальному процесі. Особливості доказування в окремих стадіях кримінального провадження.

Поняття доказів, та їх класифікація. Поняття джерел доказів та їх види. Способи збирання доказів та їх процесуальних джерел. Перевірка і оцінка доказів та їх джерел. Належність, достовірність і допустимість доказів. Умови визнання доказів недопустимими. Достатність доказів для прийняття рішення у кримінальній справі. Моральні засади доказування.

Показання свідків і потерпілих. Показання осіб. Показання з чужих слів. Речові докази, строки і порядок їх зберігання. Документи, як джерела доказів. Вирішення питання про речові докази і документи. Висновок експерта і його доказове значення.

7. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні

Поняття шкоди завданої кримінальним правопорушенням. Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому.

Поняття і значення цивільного позову у кримінальному провадженні. Переваги спільного розгляду цивільного позову і матеріалів кримінального провадження. Форма і зміст позовної заяви. Підстави і порядок пред'явлення цивільного позову. Доказування цивільного позову. Особливості досудового провадження, в якому заявлено цивільний позов. Процесуальні засоби забезпечення відшкодування, завданої кримінальним правопорушенням, шкоди та можливої конфіскації майна. Вирішення цивільного позову.

Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури та суду.

8. Процесуальні строки і витрати

Процесуальні строки і їх правова природа. Поняття, значення, види і правила обчислення процесуальних строків. Обов'язковість дотримання процесуальних строків. Порушення процесуальних строків і їх наслідки. Порядок продовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.

Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення. Визначення розміру та розподіл процесуальних витрат. Зменшення розміру процесуальних витрат. Звільнення від оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат. Витрати, що покладаються на державу. Рішення щодо процесуальних витрат.

9. Заходи забезпечення кримінального провадження

Поняття заходів забезпечення кримінального провадження та їх види. Правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід. Порядок здійснення виклику. Повістка про виклик. Привід та порядок його виконання. Накладення грошового стягнення. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Порядок та строки тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки. Тимчасовий доступ до речей і документів. Речі і документи, до яких заборонено доступ. Виконання ухвали суду про тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна: підстави та процесуальний порядок проведення. Арешт майна. Підстави для арешту майна. Клопотання про арешт майна та його розгляд.

Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів. Місце запобіжних заходів серед інших заходів процесуального примусу. Види запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Клопотання про застосування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання. Особиста порука. Домашній арешт. Застава, визначення її розміру та порядок внесення. Підстави і процедура звернення застави у дохід держави. Застосування електронних засобів контролю. Тримання під варту як запобіжний захід. Підстави та процесуальний порядок тримання особи під вартою. Строки тримання під вартою і порядок їх продовження. Затримання з метою приводу. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Строки затримання. Застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу.

10. Загальні положення досудового розслідування

Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Поняття і значення загальних положень досудового розслідування. Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Доручення слідчого. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування. Розслідування кримінальних правопорушень слідчою групою. Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування.

Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів досудового розслідування.

Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Особливості розслідування кримінальних проступків. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного стану.

11. Провадження слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій.

Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи.

Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Загальні положення про втручання у приватне спілкування.

12. Фіксація кримінального провадження на стадії досудового розслідування

Поняття та види кримінальних процесуальних документів. Діловий стиль складання процесуальних документів та їх послідовність. Загальні правила фіксації кримінальних процесуальних рішень. Структура постанови якою фіксується кримінальне процесуальне рішення. Загальні правила фіксації кримінальних процесуальних дій. Носії інформації на якому за допомогою технічних засобів зафіксовані процесуальні дії. Журнал судового засідання, як форма фіксування кримінальної процесуальної дії.

13. Повідомлення про підозру

Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Етапи повідомлення про підозру. Складання повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Права підозрюваного та їх роз'яснення. Вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

14. Зупинення і закінчення досудового розслідування

Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування.

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування.

Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок.

Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування.

Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

15. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування

Поняття та значення інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Право на оскарження. Рішення, дії чи бездіяльності слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльності слідчого чи прокурора, її повернення або відмова у відкритті провадження. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльності слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльності слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльності слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування. Порядок оскарження ухвал слідчого судді. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Рішення, дії чи бездіяльності прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльності прокурора. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльності прокурора.

16. Підсудність та підготовче судове провадження. Складання досудової доповіді

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду.

Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Порядок підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Закриття кримінального провадження. Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору. Призначення

судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

17. Судовий розгляд

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінальних проваджень. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст.

Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства. Порядок дослідження доказів в судовому засіданні. Спрощений порядок судового слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого. Процесуальний порядок постановлення судового рішення. Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді. Проголошення судового рішення. Роз'яснення судового рішення. Вручення копії судового рішення. Журнал судового засідання. Технічна фіксація перебігу судового засідання.

18. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції

Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Загальні положення спрощеного провадження щодо кримінальних проступків.

Провадження в суді присяжних. Підстави та порядок провадження в суді присяжних.

19. Провадження з перегляду судових рішень: апеляційної, касаційної інстанції та за нововиявленими або виключними обставинами

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку.

Право на апеляційне оскарження. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Суди, які розглядають справи в апеляційному порядку, їх повноваження. Порядок і строки апеляційного оскарження. Апеляція, її форма та зміст. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Підготовка до апеляційного розгляду. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Процесуальний порядок апеляційного провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення. Рішення суду апеляційної інстанції.

Вирок (ухвала про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру) суду апеляційної інстанції.

Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду Верховним Судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження Верховного Суду за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення за касаційною скаргою.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами. Характеристика нововиявлених обставин. Особи, які мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Органи перегляду судових рішень, що набрали законної сили, та межі їх повноважень. Строки перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими обставинами. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

20. Виконання судових рішень

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

21. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Центральні органи України що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.

Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. Виклик особи, яка перебуває за межами України. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом

проведення відео- або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна. Створення і діяльність спільних слідчих груп. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Порядок підготовки документів та направлення запитів про видачу особи (екстрадицію). Межі кримінальної відповідальності виданої особи. Центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції). Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Екстрадиційний арешт. Проведення екстрадиційної перевірки. Відмова у видачі особи (екстрадиції). Рішення за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження.

Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави.

Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

22. Особливі порядки кримінального провадження

Види особливих проваджень у кримінальному процесі.

Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди.

Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу.

Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.

Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо

застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження.

Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписане до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.

Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

23. Прецедентна практика міжнародних судів та ЄСПЛ

Прецедентна практика міжнародних судів та Європейського суду з прав людини, їх вплив на вітчизняне законодавство, порядок звернення до ЄСПЛ та рішення стосовно України. Система європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі України. Актуальні питання та перспективи впровадження міжнародних стандартів судочинства у національне законодавство.

Список рекомендованих джерел та літератури

I. Національне законодавство:

1. Конституція України, прийнята 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341–ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651–VІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076–VІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
5. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460–VІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>.
6. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. № 1150–ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477–ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

8. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>.
10. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. № 661–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>.
11. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
12. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>.
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
14. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. № 3782–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>.
15. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94–ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
16. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
17. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
18. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
19. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2135-12#Text>.
20. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94–ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
21. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
22. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>.
23. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>.

24. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

25. Про судову експертизу і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.

II. Відомчі нормативно-правові акти:

1. Про взаємодію Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України в питанні розшуку осіб: Наказ Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України від 03.05.2012 р. № 169/391. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0804-12#Text>.

2. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 р. № 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>.

3. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 р. № 814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19#Text>.

4. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14.04.2016 р. № 296. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0884-16#Text>.

5. Про затвердження Інструкції з організації обліку, руху та зберігання кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Державного бюро розслідувань: Наказ Державного бюро розслідувань від 05.02.2024 р. № 56. URL: <https://dbr.gov.ua/assets/files/zvit/instrukciya-n-56.pdf>.

6. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

7. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «СЛІД» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.03.2020 р. № 257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0319-20#n13>.

8. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

9. Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол: Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 17.08.2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-20#Text>.
10. Про затвердження Положення про автоматизовану систему документообігу суду: Рішення Ради суддів України від 02.04.2015 р. № 25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0025414-15#Text>.
11. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Генерального прокурора від 30.06.2020 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>.
12. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.
13. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень: Рішення Вищої ради правосуддя від 19.04.2018 р. № 1200/0/15–18. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1200910-18#n1275>.
14. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>.
15. Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії Офісу Генерального прокурора та Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Генерального прокурора, Міністерства внутрішніх справ України від 22.11.2021 р. № 371/846. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0371905-21#Text>.
16. Про затвердження Порядку надання Державній прикордонній службі та виконання нею доручень уповноважених державних органів щодо осіб, які перетинають державний кордон, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2013 р. № 280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2013-%D0%BF#Text>.
17. Про затвердження Порядку обміну процесуальними документами та іншими даними між інформаційно-комунікаційною системою «Єдиний реєстр досудових розслідувань» та центральною базою даних автоматизованої системи документообігу суду: Наказ Офісу Генерального прокурора, Державної судової

адміністрації України від 24.10.2024 р. № 249/448. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v249_750-24#n6.

18. Про організацію діяльності органів прокуратури з питань ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, статистики та її аналізу: Наказ Генерального прокурора від 17.03.2021 р. № 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0069905-21#Text>.

19. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: Наказ Генерального прокурора від 30.09.2021 р. № 309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0309905-21#Text>.

20. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 р. № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

III. Підручники:

1. Аленін Ю. П., Торбас О. О., Цуцкірідзе М. С. та ін. Кримінальний процес України: підручник. Одеса: Юридика, 2023. 1104 с.

2. Багрій М. В., Бобечко Н. Р., Нор В. Т. та ін. Кримінальний процес України: академічний курс у 3 т. Т. 1: Загальна частина. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 912 с

3. Банах С. В., Рогатинська Н. З., Сарахман А. М. Кримінальний процес: підручник. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016. 264 с.

4. Басиста І. В., Благути Р. І., Гловюк І. В. та ін. Кримінальний процес: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. Ч. 1. 492 с.

5. Басиста І. В., Благути Р. І., Гловюк І. В. та ін. Кримінальний процес: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. Ч. 2. 260 с.

6. Басиста І. В., Благути Р. І., Гловюк І. В. та ін. Кримінальний процес: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2023. Ч. 3. 316 с.

7. Благути Р. І., Гуцуляк Ю. В., Дуфенюк О. М. та ін. Кримінальний процес: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.

8. Благути Р. І., Гуцуляк Ю. В., Дуфенюк О. М. та ін. Кримінальний процес: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 2. 616 с.

9. Волобуєва О. О., Лобойко Л. М., Лоскутов Т. О. та ін. Кримінальний процес України: Загальна частина: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2015. 172 с.

10. Грошевий Ю. М., Капліна О. В., Тацій В. Я. та ін. Кримінальний процес: підручник. Харків: Право, 2013. 824 с.

11. Капліна О. В., Трофименко В. М., Шило О. Г. та ін. Кримінальний процес: підручник. Харків: Право, 2019. 584 с.

12. Кобзар О. Ф., Рогальська В. В., Солдатенко О. А. та ін. Кримінальний процес: підручник. У 2-х частинах. Ч. 1. Дніпро: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 337 с.

13. Кобзар О. Ф., Рогальська В. В., Солдатенко О. А. та ін. Кримінальний процес: підручник. У 2-х частинах. Ч. 2. Дніпро: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 216 с.

14. Коваленко В. В., Письменний Д. П., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 544 с.
15. Лобойко Л. М. Кримінальний процес: підручник. Київ: Істина, 2014. 432 с.
16. Письменний Д. П., Рожнова В. В., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
17. Рогальська В. В., Солдатенко О. А., Федченко В. М. та ін. Кримінальний процес: підручник. У 2-х частинах. Ч. 1 «Досудове провадження». Дніпро: ДДУВС, 2022. 544 с.
18. Рогальська В. В., Солдатенко О. А., Федченко В. М. та ін. Кримінальний процес: підручник. У 2-х частинах. Ч. 2 «Судове провадження». Дніпро: ДДУВС, 2023. 292 с.
19. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 458 с.
20. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина: підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 438 с.
21. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України: підручник. 10-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2023. 698 с.

IV. Науково-практичні коментарі:

1. Аленін Ю. П., Аркуша Л. І., Торбас О. О. та ін. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Одеса: Фенікс, 2020. 924 с.
2. Андреев Р. Г., Блажівський Є. М., Гошовський М. І. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України: структурно-логічні схеми і таблиці, типові бланки та зразки процесуальних документів: науково-практичний посібник. Київ: Алерта, 2012. 736 с.
3. Бандурка О. М., Блажівський Є. М., Тацій В. Я. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1. Харків: Право, 2013. 768 с.
4. Бандурка О. М., Блажівський Є. М., Тацій В. Я. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 2. Харків: Право, 2013. 664 с.
5. Банчук О. А., Куйбіда Р. О., Хавронюк М. І. та ін. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України. Харків: Фактор, 2013. 1072 с.
6. Васильчук Я. О., Гарбовський Л. А., Григоренко А. В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 640 с.
7. Гончаренко В. Г., Нор В. Т., Шумило М. Є. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Київ: Юстиніан, 2012. 1224 с.

8. Дрозд О. Ю., Стратонов В. М., Топчій В. В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2024. 1336 с.
9. Захарченко В. Ю., Ківалов С. В., Міщенко С. М. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Харків: Одиссей, 2013. 1104 с.
10. Тertiшник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Видання 21-ше, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2024. 1060 с.
11. Удалова Л. Д., Черней В. В., Чернявський С. С. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 994 с.

V. Посібники:

1. Албул С. В., Дерев'янкін С. Л., Поліщук О. В. Кримінальний процес України: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2015. 476 с.
2. Аленін Ю. П., Аркуша Л. І., Глов'юк І. В. та ін. Кримінальний процес: навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 582 с.
3. Ахтирська Н. М., Кучинська О. П., Циганюк Ю. В. та ін. Кримінальний процес України: навчальний посібник. 3-тє вид., доповн. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 652 с.
4. Банчук О. А., Лобойко Л. М. Кримінальний процес: навчальний посібник. Київ: Ваїте, 2014. 280 с.
5. Басай В. Д., Савченко В. А., Садова Т. В. Кримінальний процес України, Республіки Польщі та ФРН: порівняльний аналіз: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2015. 480 с.
6. Басиста І. В., Благута Р. І., Комісарчук Ю. А. Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 432 с.
7. Благута Р. І., Гуцуляк Ю. В., Дуфенюк О. М. та ін. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 774 с.
8. Благута Р. І., Комісарчук Ю. А., Татарин І. І. та ін. Кримінальний процес (досудове розслідування): альбом схем: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 208 с.
9. Блажівський Є. М., Власова Г. П., Туркот М. С. та ін. Актуальні питання кримінального процесу України: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 304 с.
10. Бодунова О. М., Омельчук Л. В., Цимбал П. В. та ін. Кримінальний процес (у схемах і таблицях) / Criminal process (in diagrams and tables): навчальний посібник. Ірпінь: ДПУ, 2024. 232 с.

11. Брездень В. І. Кримінальне процесуальне право: навчальний посібник. Львів: ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького, 2024. 234 с.
12. Волобуєв А. Ф., Д'яковський Г. Л., Шаблистий В. В. та ін. Навчальний посібник для підготовки до державного екзамену з дисциплін «Кримінальний процес», «Криміналістика». Дніпро: ДДУВС, 2024. 332 с.
13. Гаркуша А. Г., Рогальська В. В., Цуцкірідзе М. С. та ін. Дізнання в Національній поліції: навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС; Київ: ТОВ «7БЦ», 2022. 316 с.
14. Гончаренко В. Г., Гора І. В., Колесник В. А. та ін. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник. Київ: Юстиніан, 2014. 576 с.
15. Гумін О. М., Канцір В. С., Ортинський В. Л. та ін. Кримінальний процес України: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 444 с.
16. Дударець Р. М., Рогальська В. В., Цуцкірідзе М. С. та ін. Здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень Національною поліцією України: актуальне законодавство, судова практика та інформаційні матеріали. Київ: ТОВ «7БЦ», 2021. 682 с.
17. Дударець Р. М., Цуцкірідзе М. С., Чернявський С. С. та ін. Досудове розслідування кримінальних проступків: методичні рекомендації. Київ: НАВС, 2019. 160 с.
18. Євенко Д. В., Шульга А. О. Кримінальний процес (загальна частина): навчальний посібник Київ: Алерта, 2023. 146 с.
19. Іванов І. С., Кучинська О. П., Циганюк Ю. В. та ін. Кримінальний процес України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 448 с.
20. Канцір В. С., Олашин М. М., Ортинський В. Л. та ін. Кримінальний процес України: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 356 с.
21. Капліна О. В., Туманянц А. Р., Шило О. Г. та ін. Кримінальний процес: навчальний посібник для підготовки до іспиту. 3-тє вид., змін. і доповн. Харків: Право, 2022. 296 с.
22. Климчук М. П., Степанов О. С., Хабло О. Ю. та ін. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина). Київ: НАВС, 2012. 200 с.
23. Конюшенко Я. Ю., Рожнова В. В., Савицький Д. О. та ін. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина). Київ: НАВС, 2012. 280 с.
24. Ланцедова Ю. О. Курс лекцій з кримінального процесуального права України: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с.

25. Мельник С. М., Молдован А. В. Кримінальний процес України: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 368 с.
26. Молдован А. В., Савченко В. А., Садова Т. В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, США: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2013. 336 с.
27. Письменний Д. П., Рожнова В. В., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес. Загальна частина (альбом схем): навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 144 с.
28. Письменний Д. П., Рожнова В. В., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес. Особлива частина (альбом схем): навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 224 с.
29. Письменний Д. П., Рожнова В. В., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес: альбом схем (загальна та особлива частини): навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 406 с.
30. Пчеліна О. В., Романюк В. В., Фоміна Т. Г. та ін. Основи кримінального процесу: навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2023. 132 с.
31. Пчеліна О. В., Фоміна Т. Г., Юхно О. О. та ін. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях: навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2021. 300 с.
32. Рожнова В. В., Савицький Д. О., Удалова Л. Д. та ін. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навчальний посібник. Вид. 5-те, перероб. і доповн. Київ: НАВС, 2020. 497 с.
33. Татарин І. І., Хитра А. Я. Кримінальний процес (загальна частина): альбом схем: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 268 с.

VI. Узагальнення судової практики:

6.1. Національна судова практика:

1. Алфьоров С. М., Примаченко В. Ф., Шаблистий В. В. та ін. Збірник нормативно-правових актів Верховного Суду України (у кримінальних справах). Дніпропетровськ: ДДУВС, 2013. 324 с.
2. Антонюк Н. О., Кравченко С. І. Правові висновки Верховного Суду (кримінальна юрисдикція) за 2018 рік. Київ: Алерта, 2019. 342 с.
3. Антонюк Н. О., Новаковська І. Ю. Правові висновки Об'єднаної та Великої палат у кримінальній юрисдикції. Київ: Алерта, 2024. 212 с.
4. Вапнярчук В. В. Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України (1972–2010). Харків: Видавець ФОП Вапнярчук Н. М., 2010. 856 с.
5. Вереша Р. В., Карпунцов В. В. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 8-ме вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2025. 370 с.

6. Денисов С. Ф. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах. Запоріжжя: КПУ, 2010. 118 с.
7. Денисов С. Ф. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах. Чернігів: Академія ДПтС, 2018. 380 с.
8. Журавльов Д. В., Колб О. Г., Чижмарь К. І. та ін. Правові висновки Верховного суду у кримінальному судочинстві після реформи правосуддя. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 512 с.
9. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду (актуальна судова практика) за 2021 рік. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 01.01.2021 по 31.12.2021 / Упоряд.: правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2022. 82 с.
10. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2020 рік / Упоряд.: правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2020. 56 с.
11. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 01.01.2022 по 31.12.2022 / Упоряд.: правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2023. 96 с.
12. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2023 рік / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи. Київ, 2024. 106 с.
13. Снігар М. І., Столітній А. В., Туркот М. С. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ: науково-практичний посібник. Видання 3-є, доповн. і перероб. Київ: Норма права, 2024. 1412 с.
14. Сташис В. В., Тютюгін В. І. Практика судів України з кримінальних справ (2001–2005). Київ: Юрінком Інтер, 2005. 464 с.
15. Сташис В. В., Тютюгін В. І. Практика судів України з кримінальних справ (2006–2008). Київ: Юрінком Інтер, 2008. 880 с.
16. Столітній А. В., Туркот М. С., Шмаленя С. В. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України. Окремі думки суддів. Постатейні матеріали: науково-практичний посібник. Київ: Норма права, 2024. 1464 с.
17. Ткачук О. М. Збірник постанов пленуму, інформаційних листів, узагальнень і роз'яснень ВСУ та ВССУ з кримінальних справ (1973–2017 роки). Харків: Право, 2018. 616 с.

18. Ткачук О. М. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2018 року). Харків: Право, 2019. 252 с.
19. Ткачук О. М. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2019 року). Харків: Право, 2020. 284 с.
20. Ткачук О. М. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2020 року). Харків: Право, 2021. 378 с.
21. Ткачук О. М. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2021 року). Харків: Право, 2022. 432 с.
22. Тютюгін В. І. Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011). Харків: Одісей, 2012. 504 с.
23. Тютюгін В. І. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013). Харків: Право, 2014. 704 с.
24. Тютюгін В. І. Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015). Харків: Право, 2016. 800 с.

6.2. Практика Європейського суду з прав людини:

1. Авраменко О. В., Хитра А. Я., Шехавцов Р. М. Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні. Збірник рішень. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 358 с.
2. Бакумов О. С., Батиргарєєва В. С., Соколенко М. О. та ін. Практика Європейського суду з прав людини щодо України. Т. 1. Збірник рішень у справах про заборону катувань чи нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод). Харків: Право, 2020. 982 с.
3. Бакумов О. С., Батиргарєєва В. С., Соколенко М. О. та ін. Практика Європейського суду з прав людини щодо України. Т. 2. Збірник рішень у справах про право на мирне володіння майном (стаття 1 Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод). Харків: Право, 2020. 254 с.
4. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини: в двох томах / уклад.: Ю. Зайцев, О. Павліченко. Київ: Фенікс, 2005. Т. 1. 688 с.
5. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини: в двох томах / уклад.: Ю. Зайцев, О. Павліченко. Київ: Фенікс, 2006. Т. 2. 688 с.

6. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2006 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2008. 496 с.
7. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2007 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2010. 388 с.
8. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2008 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2011. 512 с.
9. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2009 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2014. 580 с.
10. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2010. Частина друга / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2015. 380 с.
11. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2011. Частина друга / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2017. 404 с.
12. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2012. Частина друга / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2017. 364 с.
13. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2013 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2018. 600 с.
14. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2014 / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2018. 564 с.
15. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2015. Частина друга / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2018. 540 с.
16. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2016. Частина друга / упоряд.: Б. Є. Захаров. Харків: Права людини, 2020. 516 с.
17. Зведений огляд рішень Європейського суду з прав людини (2022 рік). Рішення за період із 01.01.2022 по 31.12.2022 / Відпов. за вип.: Р. Бабанли, Д. Мордас, О. Тарасенко. Київ, 2023. 11 с.
18. Зведений огляд рішень Європейського суду з прав людини (2023 рік) / Відпов. за вип.: Р. Бабанли, Д. Мордас, О. Тарасенко. Київ, 2024. 16 с.
19. Огляд практики Європейського суду з прав людини за 2019 рік / уклад.: Т. Анцупова, Р. Бабанли, О. Дроздов та ін. Київ, 2019. 85 с.
20. Огляд рішень Європейського суду з прав людини (2020 рік). Рішення за період із 01.01.2020 по 24.12.2020 / Відпов. за вип.: Р. Бабанли, Д. Мордас, О. Тарасенко. Київ, 2021. 96 с.
21. Огляд рішень Європейського суду з прав людини (2021 рік). Рішення за період із 01.01.2021 по 21.12.2021 / Відпов. за вип.: Р. Бабанли, Д. Мордас, О. Тарасенко. Київ, 2022. 13 с.
22. Сапін О. В., Столітній А. В., Туркот М. С. та ін. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини: науково-практичний посібник. Третє видання. Київ: Норма права, 2021. 1102 с.

VII. Практикуми:

1. Боровик А. В., Озерський І. В. Кримінальний процес України: практикум. Київ: Копі-Центр, 2016. 99 с.
2. Гринюк В. О., Погорецький М. А., Татаров О. Ю. та ін. Практикум з кримінального процесу України. 2-ге вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2018. 232 с.
3. Кобзар О. Ф., Рогальська В. В., Сліпченко В. І. та ін. Практикум зі складання процесуальних документів. 2-е вид., перероб. і доповн. Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. 308 с.
4. Коваленко А. В., Уваров В. Г., Шалгунова С. А. та ін. Практикум зі складання кримінально-процесуальних документів. Дніпро: ДДУВС, 2022. 336 с.
5. Сербін М. М., Солдатенко О. А. Практикум з кримінального процесу. Дніпро: ДДУВС, 2017. 84 с.

VIII. Збірники (зразки) процесуальних документів. Настільні книги для детективів, дізнавачів та слідчих:

1. Аксенко В. Д., Дрозд В. Г., Чернявський С. С. та ін. Збірник бланків процесуальних документів у кримінальному провадженні. Київ: НАВС, 2017. 360 с.
2. Аленін Ю. П., Пожар В. Г., Торбас О. О. Складання процесуальних документів у досудовому розслідуванні. Одеса, 2020. 79 с.
3. Алфьоров С. М., Міщенко С. М., Фаринник В. І. та ін. Збірка інформаційних матеріалів, які регулюють окремі питання кримінального провадження в Україні. Київ: «Хай-Тек Прес», 2013. 580 с.
4. Алфьоров С. М., Татаров О. Ю., Фаринник В. І. та ін. Збірник взірців процесуальних документів та коментарі до них. Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. 196 с.
5. Ангеленюк А.-М. Ю., Благута Р. І., Гуцуляк Ю. В. та ін. Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 384 с.
6. Бабіков О. П., Бабікова О. С. Документи у кримінальному провадженні (теорія, практика застосування, зразки). 2-ге вид., випр. та доповн. Київ: Норма права, 2024. 396 с.
7. Гаркуша А. Г., Солдатенко О. А., Черняк Н. П. Збірник відомчих, міжвідомчих нормативно-правових актів та інших матеріалів, якими регулюються окремі питання кримінального провадження в Україні. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 490 с.
8. Геселев О. В., Присяжнюк І. І., Севрук Ю. Г. та ін. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: у 2 т. Т. 1. Процесуальні документи прокурора під час досудового розслідування. Київ: НАПУ, 2016. 371 с.

9. Дударець Р. М., Цуцкірідзе М. С., Чернявський С. С. та ін. Збірник бланків процесуальних документів для співробітників підрозділів дізнання Національної поліції України. Київ: НАВС, 2021. 272 с.
10. Іваницький С. О. Зразки кримінальних процесуальних документів слідчого, прокурора, адвоката та судді (досудове провадження). Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 208 с.
11. Копотун І. М., Коропатнік І. М., Петков С. В. та ін. Процесуальні документи в кримінальному провадженні та в кримінальному судочинстві. Практичний коментар та зразки. Київ: ВД «Професіонал», 2023. 200 с.
12. Коротюк М. Г., Косань О. О., Лисенко С. М. та ін. Захист у кримінальному процесі. Досудове розслідування: Зразки заяв, скарг, клопотань. Київ: ОВК, 2024. 440 с.
13. Коротюк М. Г., Лисенко С. М., Ремінь Т. О. Захист у кримінальному процесі. Судовий розгляд, апеляційне та касаційне оскарження: зразки заяв, скарг, клопотань. Київ: ОВК, 2024. 456 с.
14. Кудінов С. С., Рябуха Ю. М., Швець А. З. та ін. Процесуальні документи досудового слідства (збірник зразків). Харків: Право, 2021. 552 с.
15. Кудрявцев О. В., Лазебний Л. Л. Кримінальне провадження. Процесуальні документи захисту. Київ: Прецедент, 2024. 340 с.
16. Кучинська О. П., Погорецький М. А., Сергєєва Д. Б. та ін. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді). 2-ге вид, перероб. та доповн. Київ: Алерта, 2018. 272 с.
17. Кучинська О. П., Погорецький М. А., Яновська О. Г. та ін. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки. Роз'яснення. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 560 с.
18. Лазебний Л. Л., Яновська О. Г. Кримінальне провадження. Процесуальні документи захисту. Київ: Прецедент, 2014. 160 с.
19. Попов Г. В., Присяжнюк І. І., Толочко О. М. та ін. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: у 2 т. Т. 2. Процесуальні документи прокурора у судовому кримінальному провадженні. Київ: НАПУ, 2016. 286 с.

ІХ. Довідники. Енциклопедії. Словники:

1. Акіменко А. Ю., Ківалов С. В., Петлюченко Н. В. та ін. Німецько-український словник юридичних термінів. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2016. 576 с.
2. Албул С. В. Основи оперативно-розшукової діяльності. Термінологічний словник. Одеса: Астропринт, 2017. 132 с.
3. Аркуша Л. І., Стоянов М. М., Торбас О. О. та ін. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.

4. Бандурка О. М., Дрозд О. Ю., Копотун І. М. та ін. Настільна книга працівника Національної поліції під час дії воєнного стану. Київ: ВД «Професіонал», 2024. 630 с.
5. Борисенко І. І., Саєнко В. В., Конончук Н. М. та ін. Сучасний українсько-англійський юридичний словник: близько 30 000 термінів і стійких словосполучень. 2-ге вид., перероб. і доповн. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 632 с.
6. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 19: Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / редкол.: В. Т. Нор (голова) та ін. 2020. 960 с.
7. Гловюк І. В., Ківалов С. В., Петлюченко Н. В. та ін. Французько-український словник юридичних термінів. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2016. 372 с.
8. Дрозд О. Ю., Копотун І. М., Чубенко А. Г. та ін. Настільна книга слідчого (дізнавача, детектива): теорія та практика, особливості провадження під час воєнного стану. Київ: ВД «Професіонал», 2023. 788 с.
9. Дудоров О. О., Навроцький В. О., Хавронюк М. І. та ін. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства. Київ: ВД «Дакор», 2017. 522 с.
10. Зайчук О. В., Копиленко О. Л., Оніщенко О. М. та ін. Сучасна правова енциклопедія. 2-ге вид., перероб. і доповн. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 408 с.
11. Коротюк О. В., Станіч В. С. Словник латинських висловів. Зібрання найвідоміших латинських юридичних та інших висловів *lingua latina*. Київ: ОВК, 2024. 218 с.
12. Костенко О. М., Оніщенко Н. М., Шемшученко Ю. С. та ін. Великий енциклопедичний юридичний словник. 2-ге вид., перероб. і доповн. Київ: Юридична думка, 2012. 1020 с.
13. Левченко К. Б., Чернявський С. С. Довідник поліцейського. Харків: Фоліо, 2018. 348 с.
14. Міжнародна поліцейська енциклопедія / Відп. ред. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. Київ: ВД «Ін Юре», 2009. Т. 5: Кримінально-процесуальна та криміналістична діяльність поліцейських організацій. 1007 с.
15. Наливайко Л. Р., Тертишник В. М., Фоменко А. Є. та ін. Українська правнича енциклопедія. Київ: Алерта, 2023. 768 с.
16. Тертишник В. М. Настільна книга слідчого. Зразки правничих документів. Київ: Алерта, 2024. 448 с.
17. Шепітько В. Ю. Довідник слідчого. 4-те вид., перероб. і доповн. Харків: Одіссей, 2013. 232 с.
18. Шепітько М. В. Кримінальна юстиція в латинських висловах і термінах: словник-довідник. Харків: Право, 2020. 180 с.

Х. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Веб-портал «Єдиний державний реєстр судових рішень». URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
2. Веб-портал «ЛІГА-ЗАКОН». URL: <https://ips.ligazakon.net>.
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Розділ «Рішення уряду». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npasearch>.
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Розділ «Документи». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/all>.
5. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: <https://court.gov.ua>.
6. Офіційний веб-портал Бюро економічної безпеки України. URL: <https://esbu.gov.ua>.
7. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>.
8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
9. Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua>.
10. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua>.
11. Офіційний веб-портал Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: <https://kvs.gov.ua>.
12. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua>.
13. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua>.
14. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. Розділ «Рішення Європейського суду з прав людини». URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>.
15. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua>.
16. Офіційний веб-портал Національної академії правових наук України. URL: <https://nals.com.ua>.
17. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
18. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua>.
19. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: <https://gp.gov.ua>.
20. Офіційний веб-портал Пенітенціарної академії України. URL: <https://pau.edu.ua>.

21. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua>.
22. Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: <https://esbu.gov.ua>.